Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Výchovou k demokracii

Pracovní listy

Zprostředkovatel programu:

DŮM ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE D Z S

Hlavní partner projektu:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VLADIMÍRA MENŠÍKA IVANČICE, BRNO-VENKOV

Partneři projektu:

MATEŘSKÁ ŠKOLA DUHA OSLAVANY

Tento projekt je financovaný z fondů EHP 2014–2020, jejichž prostřednictvím přispívají Island, Lichtenštejnsko a Norsko ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru a k posilování spolupráce s 15 evropskými státy.

Výchovou k demokracii

Autorský tým: autorský tým zapojených škol

Číslo projektu: *EHP-CZ-ICP-2-008*
Program: *vzdělávání*
Typ projektu: *institucionální vzdělávání*
Zprostředkovatel programu: *Dům zahraniční spolupráce (www.dzs.cz/program/fondy-ehp)*
Období realizace: *8/2020–7/2023*

Pracovní list č. 1: Naše škola – občanská společnost

Věková skupina: 3 – 6 let MŠ
Termín plnění: září 2020
Časový rozsah: 1 den

Úkoly:

1. Spoj obrázky, které k sobě patří. Vždy správné a špatné chování dle třídních pravidel a pravidel MŠ.
   a) hraní si, stavění bábovek na pískovišti x házení písku
   b) stavba aleje z klacíků x šermování se s klacíky
   c) běhání s nůžkami po třídě x vystřihování u stolečku
   d) pomoc menšímu kamarádovi s podáním hračky, která je vysoko x koukání na kamaráda, nepomůžeme mu
2. Obrázky se správným chováním si vykresli.

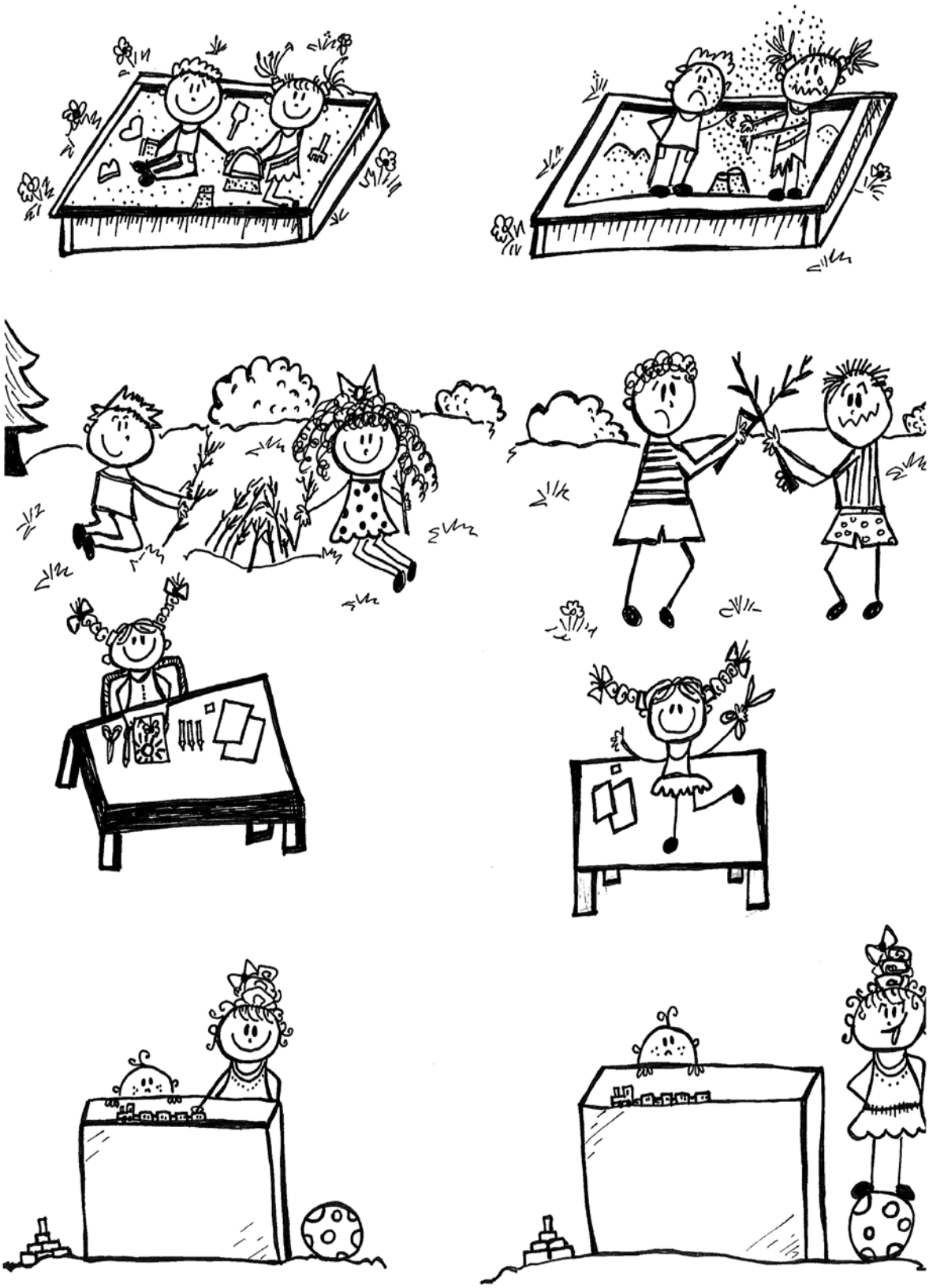

Pracovní list č. 1: Naše škola – občanská společnost

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 3. – 5. ročník
Termín plnění: září 2020
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Čj

Naše škola – občanská společnost – Dvanáctero pravidel pro žáky naší školy

1. Pravidla rozdělte mezi jednotlivce nebo skupiny. Doplňte vynechaná slova vhodným výběrem z nabídky. (Pozor na „vetřelce“ ve výběru!)
2. Seznamte spolužáky s doplněným textem.
3. Pokuste se vybrat z každého pravidla jednu nebo dvě nejdůležitější věty.
4. Diskutujte o smyslu pravidel, popř. zkuste doplnit další, která považujete za důležitá.
5. Pravidla doplňte obrázky.

Dvanáctero pravidel pro žáky naší školy

1. **Jsme rádi, že jsi** _____ naší _____ .

ÚČASTNÍKEM ŠKOLY ŽÁKEM

2. **Jsi osobností, která chce být**_____ partnerem pro ostatní.

Respektujeme, že jsi jedinečnou osobností, ale stejně tak _____ i Ty své spolužáky a učitele. Chceme, aby mezi Tebou, spolužáky a _____ byl partnerský vztah, podložený vzájemnou _____, důvěrou a spravedlností.

ÚCTOU RESPEKTUJ PŘÍSNÝM UČITELI SPRAVEDLIVÝM NADĚJÍ

3. **Aktivně se zúčastňuj školní práce.**

Vzdělání v naší škole dosáhneš _____ zapojením do výuky, _____ přemýšlením a vlastní snahou. Nejsi pasivním polykačem informací a dat, ale aktivním _____ ve vyučování. Pak uvidíš, že budeš do naší školy chodit _____.

VESELÝ AKTIVNÍM RÁD SAMOSTATNÝM VČAS SPOLUHRÁČEM

4. **Využívej vybavení školy.**

Máš _____ využívat veškeré místnosti určené Ti k výuce a materiální _____ školy. Vše můžeš využívat s vědomím dospělého _____ školy. Zodpovídáš však za ztrátu, zničení nebo _____ půjčené a Tebou využívané pomůcky či učebnice.

ASISTENTA VYBAVENÍ DŮVOD PRACOVNÍKA POŠKOZENÍ PRÁVO

5. **Dodržuj školní pravidla.**

Ve škole a na veřejnosti se _____ tak, abys svým jednáním nepoškozoval jméno své ani jméno naší školy. Tvoje chování a chování pracovníků školy jsou výsledkem vzájemné _____. Všichni usilují o dodržování základních společenských _____:

Vstoupil jsi – pozdrav.

Odcházíš – rozluč se.

Chceš-li – řekni prosím.

Dostaneš-li – řekni _____.

Používej i ostatní „kouzelná“ slova, která k sobě lidi přibližují.

Neskákej nikomu do řeči, každý má právo vyjádřit svůj _____.

Neubližuj nikomu – jen slaboši a zbabělci si musí dokazovat svoji sílu.

Nenič – každá věc, která Ti posloužila, poslouží i _____.

Netrap se – všechny _____ jsou zde otevřené, proto se přijď rozdělit o svoji bolest.

Rozděl se i o radost – bude jí víc.

Mluv pravdu – lež a pomluva mezi slušné lidi nepatří.

Važ si sám sebe i druhých – v životě je _____ znát cenu svou i ostatních.

Nečiň jiným to, co nechceš, aby bylo činěno Tobě.

Neobtěžuj ostatní vyzváněním mobilního telefonu v hodinách – raději ho _____.

Neboj se překonávat překážky. I my to děláme. Neboj se _____.

OKNA PRAVIDEL PŘÍSTUP CHOVEJ DOHODY POSTOJ DRUHÝM SNADNÉ DĚKUJI DVEŘE DŮLEŽITÉ NEÚSPĚCHU VYPNI

6. **Chraň naši školu a své věci.**

Společně s pracovníky školy udržuj pořádek a _____ ve škole. Nezapomeň se při příchodu v šatně přezout do přezůvek.

I Ty oceníš _____ zacházení s učebnicemi a školními potřebami. _____ do školy větší sumu peněz a cenné předměty. Jejich ztráta Tě bude bolet.

OPATRNÉ ČISTOTU HYGIENU NENOS PŘINES

7. **Škola je Tvá** _____ a má svůj řád, který musíš dodržovat.

Chodíš do školy pravidelně a _____ . Účastníš se všech činností, které ředitelka školy vyhlásí jako povinné. Odchod na mimoškolní akce a návrat z nich organizuje doprovázející učitel. Pokud se nemůžeš do školy z vážných _____ dostavit, připomeň rodičům, aby nezapomněli škole co _____ sdělit důvod Tvé nepřítomnosti a aby Ti při návratu do školy napsali omluvenku do žákovské knížky.

NUTNOST DŮVODŮ VČAS POVINNOST NEJDŘÍVE MYŠLENEK

8. **Ve škole a na školních akcích za Tebe zodpovídáme. Pomoz nám!**

Neopouštíš svévolně školní _____ nebo třídu a nevzdaluješ se od kolektivu ani při _____ mimo areál školy.

ŠATNU AKCÍCH BUDOVU

9. **I vyučování má svá pravidla k dodržování – máš** _____ na kvalitní vzdělávání.

Vyučování může někdy probíhat v blocích, projektech a podobně. Při výuce zachováš _____, aktivně se zapojuješ do práce v hodině a udržuješ své pracovní místo v pořádku a čistotě. I učitel musí dbát na dodržování hygienických _____.

MLČENÍ PODMÍNEK KLID ÚCTU PRÁVO

10. **Dbej o bezpečnost a předcházej úrazům. STOP návykovým látkám!**

Ty přece i bez napomínání šetříš zařízení školy a hned _____ zaměstnanci školy zjištěné poškození nebo zničení věci, které jsou majetkem školy, závady na osvětlení, vodovodním rozvodu a elektroinstalaci. Bez _____ učitele nemanipuluješ s technickými pomůckami. Řídíš se řády odborných učeben.

Před akcemi mimo školu Tě musíme poučit o bezpečnosti a hygieně.

Ve škole se _____ tak, abys neohrozil zdraví své ani spolužáků či jiných osob. Před hodinou tělocviku si sundej a odlož u vyučujícího všechny ozdobné předměty. Každý úraz, _____ nebo nehodu ihned ohlas zaměstnanci školy. Do školy nesmíš přinášet, nabízet ani sám užívat návykové látky. To platí i o školních akcích i mimo areál školy.

UMÝVEJ HLÁSÍŠ ZÁKAZU CHOVEJ PORANĚNÍ SVOLENÍ

11. **Využívej demokracie ve škole i ve třídě.**

Máš právo _____ se k problémům třídy či vzdělávání a vznést dotaz k učiteli, kterého můžeš při dodržení pravidel slušného _____ požádat o vysvětlení nejasnosti. Máš právo volit a být volen do samosprávných orgánů žáků.

PORADIT CHOVÁNÍ VYJÁDŘIT ZACHÁZENÍ

12. **Důvod k dodržování školního řádu:**

Při zachování těchto pravidel můžeš zažít _____ spokojenosti se sebou samým a pocit hrdosti, že se opravdu stáváš rozumným, vyrovnaným, společenským a přátelským člověkem. Co víc si můžeš _____?

PŘÁT SOUCIT POCIT DBÁT

Řešení:

1. žákem, školy
2. spravedlivým, respektuj, učiteli, úctou
3. aktivním, samostatným, spoluhráčem, rád
4. právo, vybavení, pracovníka, poškození
5. chovej, dohody, pravidel, děkuji, postoj, druhým, dveře, důležité, vypni, neúspěchu
6. čistotu, opatrní, Nenos
7. povinnost, včas, důvodů, nejdříve
8. budovu, akcích
9. právo, klid, podmínek
10. hlásíš, svolení, chovej, poranění
11. vyjádřit, chování
12. pocit, přát

Zdroje:

Žákovské dvanáctero aneb pravidla chování pro žáky [online]. Kolín [cit. 2020-12-31]. Dostupné z: **http://www.5zskolin.cz/u_data/file/zakovske_dvanactero.pdf**

Volně upraveno

Pracovní list č. 1: Naše škola – občanská společnost

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 6. ročník
Termín plnění: září 2020
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny OSV

Naše vzdělávání versus vzdělávání ve světě

Přiřaď ke každému státu obdélníček s fakty o školství dané země:

1. Finsko
2. Jižní Korea
3. Francie
4. Švýcarsko
5. Velká Británie
6. Čína
7. Brazílie
8. Ghana
9. Pakistán

A. Žáci chodí do školy v 6 letech. Škola začíná v 8 hodin. Denně mají žáci 7 vyučovacích hodin. Žáci se často účastní doučování, které trvá až do půlnoci.

B. Žáci chodí do školy v 6 letech. Škola začíná v 7.30 – 8.00 hodin. Denně mají žáci 8 vyučovacích hodin. Žáci mají k dispozici málo počítačů, proto si je mezi sebou často půjčují.

C. Žáci chodí do školy v 7 letech. Škola začíná v 9 hodin. Denně mají žáci 5 vyučovacích hodin. Žáci nenosí školní uniformy a své učitele oslovují křestními jmény.

D. Žáci chodí do školy v 7 letech. Škola začíná v 9 hodin. Denně mají žáci 5 vyučovacích hodin. Školní kroužky a aktivity jsou zde nejdražší na světě.

E. Žáci chodí do školy v 5 letech. Škola začíná v 8.45 hodin. Denně mají žáci 6,5 vyučovacích hodin. V této zemi je druhý nejlepší vzdělávací systém na světě.

F. Žáci chodí do školy v 6 letech. Škola začíná v 8 hodin. Denně mají žáci 6 vyučovacích hodin. Žáci mají volnou středu, ale chodí do školy v sobotu ráno.

G. Žáci chodí do školy v 7 letech. Škola začíná v 7.30 – 8.00 hodin. Denně mají žáci 4 – 5 vyučovacích hodin. Děti, které chodí do školky, chodí na oběd domů, protože ve školce se obědy neposkytují.

H. Žáci chodí do školy v 6 letech. Škola začíná v 7 hodin. Denně mají žáci 9 vyučovacích hodin. Prezident této země je velký fanoušek fotbalu a sám sestavil školní osnovy pro tělesnou výchovu.

I. Žáci chodí do školy v 6 letech. Škola začíná v 7 hodin. Denně mají žáci 5 vyučovacích hodin. Vzdělávání je povinné, ale děti z venkova často do školy nechodí a pomáhají rodičům s obživou.

Řešení:

1. Finsko – C
2. Jižní Korea – A
3. Francie – F
4. Švýcarsko – G
5. Velká Británie – E
6. Čína – H
7. Brazílie – I
8. Ghana – B
9. Pakistán – D

Pracovní list č. 2: Občanská společnost – místo, kde žijeme

Věková skupina: 4 – 6 let MŠ
Termín plnění: říjen 2020
Časový rozsah: 1 den

Úkoly:

1. Povídej, co vidíš na obrázku.
2. Nakresli do rámečku stejný počet oken, jaké jsou na obrázcích a pojmenuj jejich tvary.
3. Doprostřed nakresli svůj domeček.

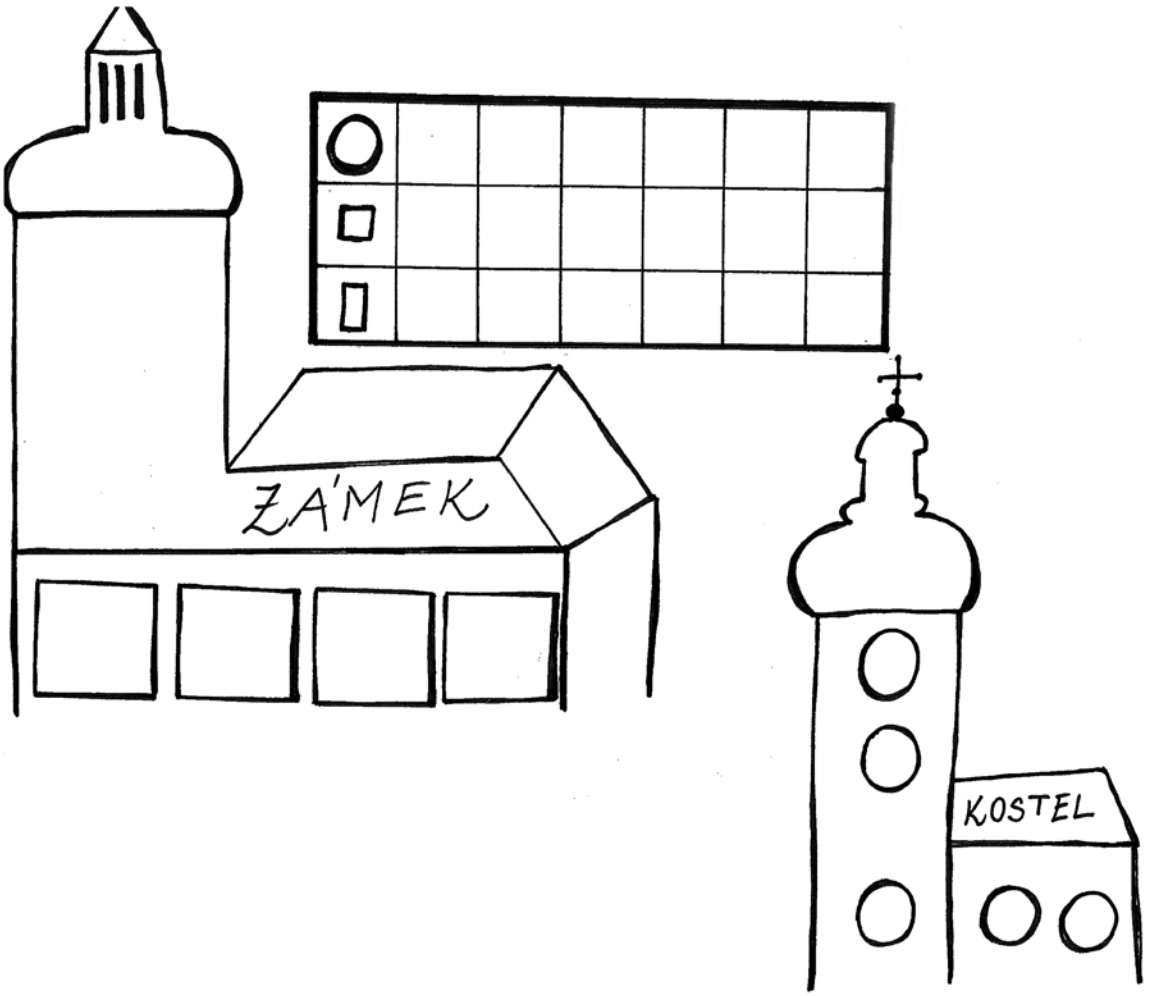
ZÁMEK
KOSTEL

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Pracovní list č. 2: Demokratická společnost – místo, kde žijeme

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 3. ročník
Termín plnění: říjen 2020
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Prv

Poznáváme naši obec

1. Vyhledejte informace a vytvořte společně karty se správnými odpověďmi. (Text nebo obrázek.)
2. Karty rozstříhejte, rozdělte na otázky a odpovědi. Zahrajte si hru – Kdo najde správnou odpověď? (Žáci se rozdělí na skupiny. Kartičky s odpověďmi rozložíme na lavici. Každá skupina vybere svého zástupce, učitel přečte otázku. Kdo se první dotkne kartičky se správnou odpovědí, získává bod pro svoji skupinu. Na další otázku se zástupci skupin střídají.)
3. Ve skupinách si zahrajte pexeso. Hledejte dvojice kartiček, které k sobě patří.

Název obce, ve které se nachází naše škola.		Jméno starostky/ /starosty.	
Nejstarší budova v obci.		Sídlo vedení obce.	
První zmínka o obci.		Rok založení školy.	

Svými vystoupeními připomíná veřejnosti zvyky a tradice.		Slavný rodák.	
Největší turistická zajímavost.		Sousední obce.	

Pracovní list č. 2 a) Demokratická společnost – místo, kde žijeme

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 6. ročník
Termín plnění: říjen 2020
Časový rozsah: 1 vyučovací hodina OSV

Domov

Podtrhni slova, která patří do textu:

Uspořádání a **barva/zařízení** domova by **nemělo/mělo** odpovídat **živnostem/nárokům** jednotlivých členů a **činnostem/živnostem** vykonávaným v bytě.

Při zařizování bytu respektujeme **zázemí/soukromí/pohodlí**, ale i možnosti **třídních/sociálních/rodinných** kontaktů.

Při zařizování bytu **nařizujeme/upřednostňujeme/zohledňujeme** praktickou i **výtvarnou/odpočinkovou/estetickou** stránku bydlení.

Řešení:

Uspořádání a zařízení domova by mělo odpovídat nárokům jednotlivých členů a činnostem vykonávaným v bytě.

Při zařizování bytu respektujeme soukromí, ale i možnosti sociálních kontaktů.

Při zařizování bytu zohledňujeme praktickou i estetickou stránku bydlení.

Pracovní list č. 2 b) Demokratická společnost – místo, kde žijeme

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 6. ročník
Termín plnění: říjen 2020
Časový rozsah: 1 vyučovací hodina OSV

Vztahy v rodině – Kdo je kdo?

Spoj člena rodiny s příslušnou vazbou:

strýc	synova manželka
bratranec	manželův či manželčin otec
teta	dceřin manžel
zeť	syn strýce a tety
tchýně	manželova či manželčina matka
synovec	bratrova či sestřina dcera
sestřenice	otcův či matčin bratr nebo manžel otcovy či matčiny sestry
neteř	dcera strýce a tety
tchán	bratrův či sestřin syn
snacha	otcova či matčina sestra nebo manželka otcova či matčina bratra

Řešení:

strýc	synova manželka
bratranec	manželův či manželčin otec
teta	dceřin manžel
zeť	syn strýce a tety
tchýně	manželova či manželčina matka
synovec	bratrova či sestřina dcera
sestřenice	otcův či matčin bratr nebo manžel otcovy či matčiny sestry
neteř	dcera strýce a tety
tchán	bratrův či sestřin syn
snacha	otcova či matčina sestra nebo manželka otcova či matčina bratra

Pracovní list č. 3: Vzájemně se poznáváme

Věková skupina: 5 – 6 let MŠ
Termín plnění: listopad 2020
Časový rozsah: 1 den

Úkoly:

1. Vykresli oblečení děvčatům červeně a chlapcům modře.
2. Spočítej všechny děti. Spočítej všechna děvčata. Spočítej všechny chlapce.
3. Je více děvčat nebo chlapců? O kolik?
4. Povídej, s čím si ráda hrají děvčata a s čím si rádi hrají chlapci.

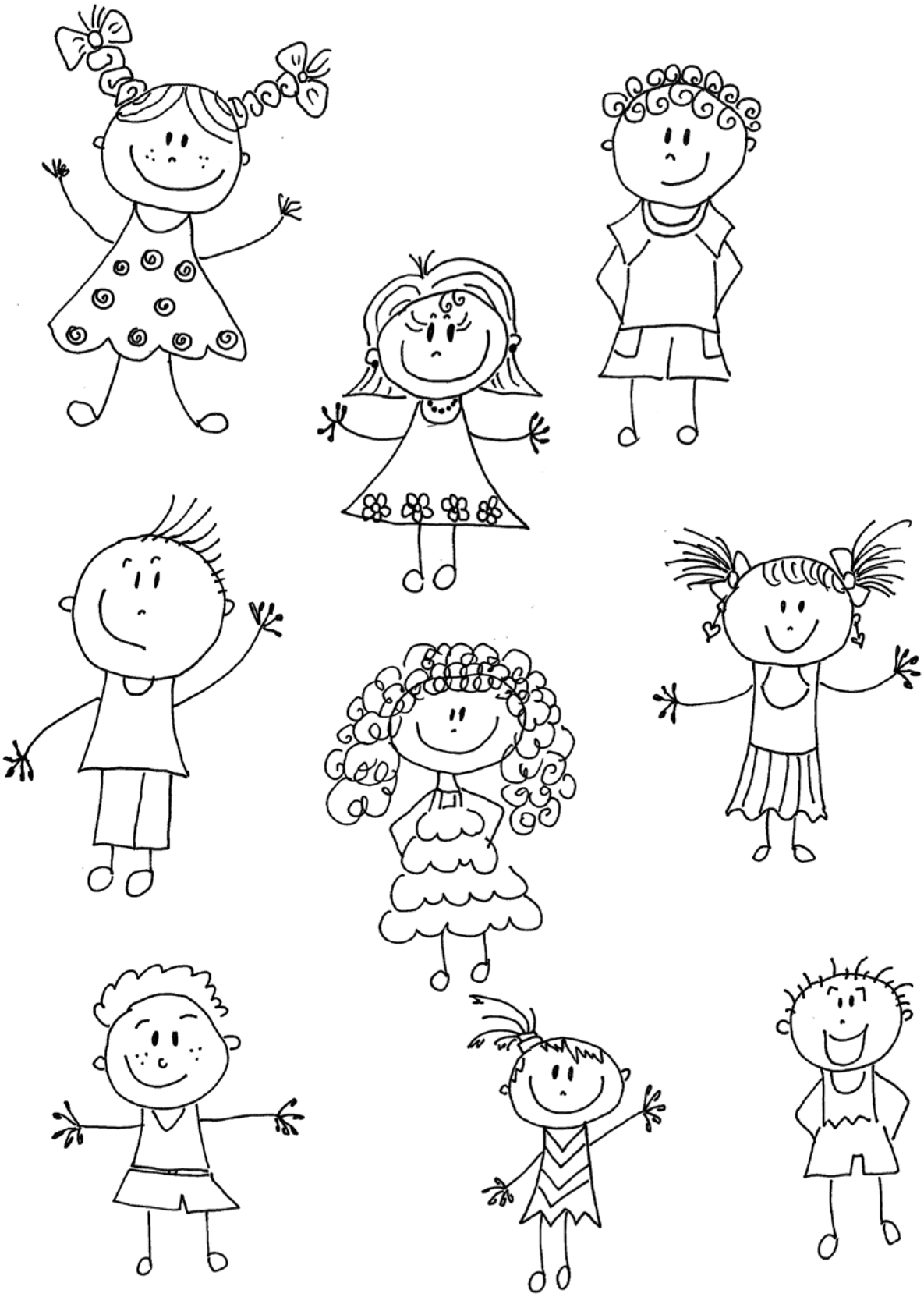

Pracovní list č. 3: Vzájemně se poznáváme

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 5. ročník
Termín plnění: říjen 2020
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Čj - sloh

Vzájemně se poznáváme

1. Kartičky s vlastnostmi rozstříhejte. Ve skupinách diskutujte o významu jednotlivých vlastností. Na volné kartičky připište další vlastnosti.
2. Roztřiďte vlastnosti na kladné a záporné. Mohou být některé kladné i záporné?
3. Vyhledejte dvojice opačných vlastností.
4. Každý žák ve skupině vybere jednu svou zápornou vlastnost. Společně skupina zkouší vymyslet, jak se zápornou vlastností pracovat, jak ji ovlivnit, potlačit, změnit. (Není problém, když některý z žáků nechce o své záporné vlastnosti mluvit.)
5. Každý žák napíše na list papíru své jméno. Ostatní mu připíší vzkaz s kladnou vlastností, s pochvalou (Např.: Děkuji, že jsi …., Líbí se mi, že jsi …, Myslím, že jsi…, protože…).
6. Závěrečné shrnutí pocitů při povídání o záporných vlastnostech a pocitů při čtení kladných vzkazů. (Zapojení jednotlivých žáků je dobrovolné.)

KAMARÁDSKÝ	NEPŘÁTELSKÝ
MILÝ	LAJDÁCKÝ
STRESOVANÝ	EMPATICKÝ
ZBABĚLÝ	CITLIVÝ
ŠŤASTNÝ	NESCHOPNÝ
NESPRAVEDLIVÝ	SVĚDOMITÝ
SPRAVEDLIVÝ	SMUTNÝ
NESPOLEHLIVÝ	SPOLEHLIVÝ
ŠIKOVNÝ	KLIDNÝ
TVRDOHLAVÝ	PYŠNÝ
UPŘÍMNÝ	VSTŘÍCNÝ
POMSTYCHTIVÝ	URÁŽLIVÝ
POCTIVÝ	VESELÝ
AROGANTNÍ	OCHOTNÝ
STAROSTLIVÝ	CHYTRÝ
ZLÝ	NEJISTÝ
USMĚVAVÝ	LAKOMÝ
DŮVĚŘIVÝ	VZNĚTLIVÝ
PRACOVITÝ	LASKAVÝ
PEČLIVÝ	TVOŘIVÝ
RESPEKTUJÍCÍ	VŠÍMAVÝ

Pracovní list č. 3: Vzájemně se poznáváme

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 6. ročník
Termín plnění: listopad 2020
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny OSV

Rozhodni, zda se popsaným způsobem zachoval dobrý přítel. Správnou možnost zakroužkuj.

Máš narozeniny a tvůj kamarád ti nepřinesl dárek. V aktovce jsi však našel přání, které ti vyrobil a napsal sám.	**ANO**	**NE**
Přišel jsi na poslední chvíli na sraz před odjezdem na školní výlet a děti už sedí v autobusu. Tvůj nejlepší kamarád si sedl vedle někoho jiného a ty musíš sedět sám.	**ANO**	**NE**
Kamarád ti opakovaně nabízí cigarety, které nechceš.	**ANO**	**NE**
Spolužáci se ti posmívají, že kamarádíš s dívkou se slabým prospěchem. Tobě to nevadí, protože víš o hodně věcech, ve kterých vyniká.	**ANO**	**NE**
Tvůj nejlepší kamarád skončil po autonehodě na vozíku. Vymýšlíš aktivity, kterých se můžete účastnit oba.	**ANO**	**NE**
Kamarád říká, že už spolu nebudete kamarádit, protože se stěhuje. Navrhneš, že si budete nyní psát.	**ANO**	**NE**
Před školou ti začali nadávat starší kluci. Tvůj kamarád to viděl a nebál se zastat se tě.	**ANO**	**NE**
Kamarádka se urazila, že jsi prozradila její sestře, co od ní dostane k svátku.	**ANO**	**NE**
Víš, že kamarádka ostatním lže, přesto jí dáváš za pravdu, protože jí nechceš zradit.	**ANO**	**NE**
Zapomněl jsi svačinu, ale tvůj kamarád ti nabídl svoji.	**ANO**	**NE**
Tvoji spolužáci dnes v parku kouřili. Ty jsi odmítl a tvůj kamarád se ti za to posmívá.	**ANO**	**NE**
Kamarádka musí místo koupání s partou doma sekat zahradu. Jdeš jí pomoci, k vodě přijdete společně o trochu později.	**ANO**	**NE**

Kamarád opakovaně vyhrál ve vědomostní soutěži, urazíš se, že tě nenechal alespoň jednou zvítězit.	**ANO**	**NE**
Neporozuměl jsi zadání úkolu, kamarád ti nedal opsat výsledek, ale nabídl se, že ti příklad vysvětlí.	**ANO**	**NE**
Ve škole mezi sebou žáci diskutují, zda se učitel zachoval spravedlivě. Vyjádříš jiný názor, než má tvůj kamarád, a on se urazí a přestane s tebou mluvit.	**ANO**	**NE**
Měl jsi ve škole nejlepšího kamaráda, ale přestal se s tebou kamarádit, protože nechodíš ve značkovém oblečení.	**ANO**	**NE**
Chtěli jste jít se spolužáky do kina, ale rodiče ti nedali peníze na lístek. Tvůj kamarád vymyslel, že můžete tajně sebrat peníze jeho sestře doma z pokladničky.	**ANO**	**NE**
Tvůj kamarád ti říká, že se s tebou bude kamarádit, jen když mu dáš opsat domácí úkol.	**ANO**	**NE**

Řešení:

Máš narozeniny a tvůj kamarád ti nepřinesl dárek. V aktovce jsi však našel přání, které ti vyrobil a napsal sám.	**ANO**	**NE**
Přišel jsi na poslední chvíli na sraz před odjezdem na školní výlet a děti už sedí v autobusu. Tvůj nejlepší kamarád si sedl vedle někoho jiného a ty musíš sedět sám.	**ANO**	**NE**
Kamarád ti opakovaně nabízí cigarety, které nechceš.	**ANO**	**NE**
Spolužáci se ti posmívají, že kamarádíš s dívkou se slabým prospěchem. Tobě to nevadí, protože víš o hodně věcech, ve kterých vyniká.	**ANO**	**NE**
Tvůj nejlepší kamarád skončil po autonehodě na vozíku. Vymýšlíš aktivity, kterých se můžete účastnit oba.	**ANO**	**NE**
Kamarád říká, že už spolu nebudete kamarádit, protože se stěhuje. Navrhneš, že si budete nyní psát.	**ANO**	**NE**
Před školou ti začali nadávat starší kluci. Tvůj kamarád to viděl a nebál se zastat se tě.	**ANO**	**NE**
Kamarádka se urazila, že jsi prozradila její sestře, co od ní dostane k svátku.	**ANO**	**NE**
Víš, že kamarádka ostatním lže, přesto jí dáváš za pravdu, protože jí nechceš zradit.	**ANO**	**NE**
Zapomněl jsi svačinu, ale tvůj kamarád ti nabídl svoji.	**ANO**	**NE**
Tvoji spolužáci dnes v parku kouřili. Ty jsi odmítl a tvůj kamarád se ti za to posmívá.	**ANO**	**NE**
Kamarádka musí místo koupání s partou doma sekat zahradu. Jdeš jí pomoci, k vodě přijdete společně o trochu později.	**ANO**	**NE**
Kamarád opakovaně vyhrál ve vědomostní soutěži, urazíš se, že tě nenechal alespoň jednou zvítězit.	**ANO**	**NE**
Neporozuměl jsi zadání úkolu, kamarád ti nedal opsat výsledek, ale nabídl se, že ti příklad vysvětlí.	**ANO**	**NE**
Ve škole mezi sebou žáci diskutují, zda se učitel zachoval spravedlivě. Vyjádříš jiný názor, než má tvůj kamarád, a on se urazí a přestane s tebou mluvit.	**ANO**	**NE**

Měl jsi ve škole nejlepšího kamaráda, ale přestal se s tebou kamarádit, protože nechodíš ve značkovém oblečení.	**ANO**	**NE**
Chtěli jste jít se spolužáky do kina, ale rodiče ti nedali peníze na lístek. Tvůj kamarád vymyslel, že můžete tajně sebrat peníze jeho sestře doma z pokladničky.	**ANO**	**NE**
Tvůj kamarád ti říká, že se s tebou bude kamarádit, jen když mu dáš opsat domácí úkol.	**ANO**	**NE**

Pracovní list č. 4: Nejsme všichni stejní

Věková skupina: 4 – 6 let MŠ
Termín plnění: prosinec 2020
Časový rozsah: 1 den

Úkoly:

1. Vymysli, jak by se dalo pomoci lidem, kteří se ocitli v situaci, kterou vidíš na obrázku. Jak bys danou situaci řešil (a), jaké jsou možnosti?
   a) starší paní na ulici upadla hůlka
   b) kamarád skládá komín z kostek, který mu padá a on se u toho zlobí a pláče
   c) chlapci na vozíčku na ulici spadla na zem rukavice
   d) paní učitelka nese těžkou krabici v obou rukách a potřebuje projít dveřmi
   e) rozlité pití na podlaze, kudy chodí menší děti, než jsem já
   f) mladšímu kamarádovi v MŠ se nedaří v šatně zapnout zip u bundy
2. Obrázky si vykresli.

Pracovní list č. 4: Nejsme všichni stejní – princip demokracie

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 5. ročník
Termín plnění: prosinec 2020
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny VI

Nejsme všichni stejní

1. Doplňte do mapy názvy jednotlivých kontinentů.
2. Přiřaďte karty s informacemi ke správným kontinentům. Zahrajte si hru – Kdo ví? (Žáci se rozdělí na skupiny. Karty s názvy kontinentů i karty s popisem rozložíme na lavici. Každá skupina vybere svého zástupce, učitel vybere jednu z karet. Kdo jako první najde kartu do dvojice, získává bod pro svoji skupinu. Na další dvojici karet se zástupci skupin střídají. Je možné hrát i ve dvojicích, ve výběru karet se žáci střídají.)
3. Ke každému kontinentu nakreslete obrázek.

AFRIKA	**ANTARKTIDA**
AMERIKA	**ASIE**
AUSTRÁLIE	**EVROPA**

A

Třetí největší světadíl.

Obyvatelstvo jsou většinou černoši.

Nejchudší obydlený světadíl.

Mnoho dětí nechodí pravidelně do školy, nezíská ani základní vzdělání. Ve státních školách může být až 40 žáků ve třídě.

Je zde nejmladší obyvatelstvo ze všech kontinentů.

Velkou část pevniny tvoří pouště.

B

Druhý nejmenší světadíl.

Školní docházka je povinná.

Jeden z hospodářsky nejbohatších kontinentů.

Většina států je součástí Evropské unie.

Je zde velká pestrost jazyků – asi 218.

C

Největší a nejlidnatější světadíl.

Jsou zde zastoupeny všechny lidské rasy, převažuje mongoloidní – lidé se žlutou barvou pleti.

Ve 20. století se počet obyvatel téměř zčtyřnásobil.

Nejvíce obyvatel má Čína.

D

Nejmenší světadíl.

Obyvatelé jsou velmi přátelští a komunikativní.

Nejjedovatější světadíl – žije zde velké množství jedovatých hadů a pavouků.

Školní docházka je povinná do 15 let.

K tomuto světadílu patří Korálové moře, které je jedním z nejdůležitějších mořských ekosystémů světa.

E

Ledový kontinent, nejchladnější na Zemi.

Nežijí zde stálí obyvatelé.

Je zde zakázána těžba nerostných surovin.

F

Skládá se ze dvou samostatných kontinentů – Severní Amerika a Jižní Amerika.

Školní docházka dětí je povinná.

Původně byly školy zvlášť pro bělochy a zvlášť pro černochy.

Severní Amerika je tvořena 23 státy. Hovoří se zde převážně anglicky, španělsky a francouzsky.

V Jižní Americe se nachází nejdelší a nejvodnatější řeka na Zemi – Amazonka.

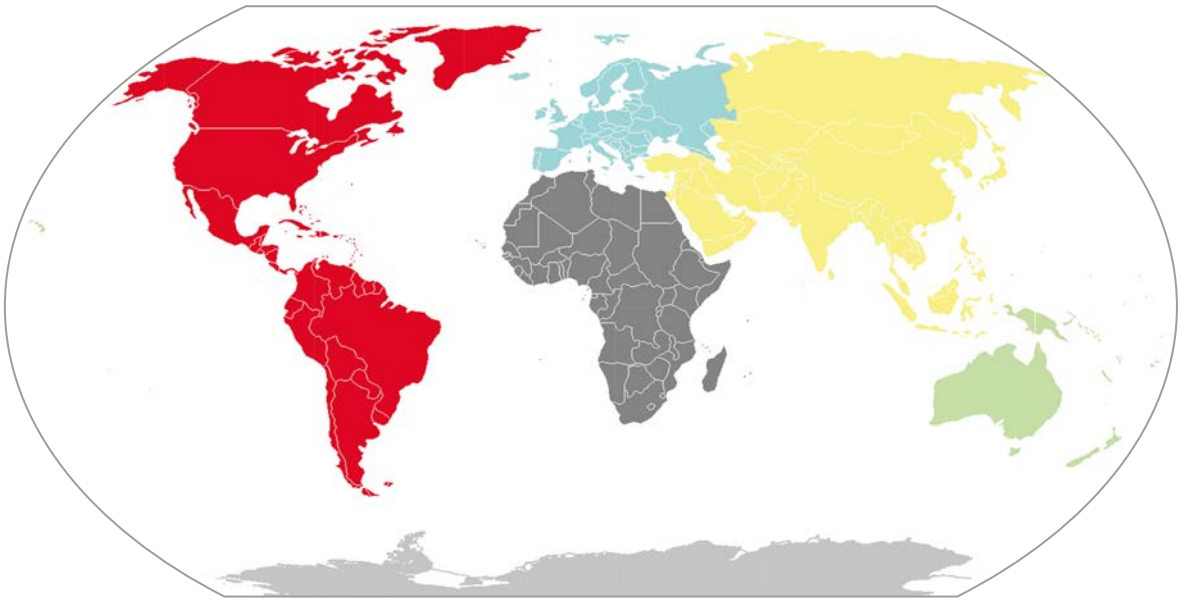

Řešení:

- AFRIKA – A
- AMERIKA – F
- ANTARKTIDA – E
- ASIE – C
- AUSTRÁLIE – D
- EVROPA – B

Pracovní list č. 4: Nejsme všichni stejní – princip demokracie

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 7. ročník
Termín plnění: prosinec 2020
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny OSV

Lidská práva

1. Doplň správné slovo: Na Zemi žije _____ 8 miliard lidí a každý z nich je jiný.
   a) přesně
   b) méně než
   c) téměř
   d) maximálně

2. Který význam pojmu xenofobie je správný?
   a) odlišné zacházení s lidmi různých ras (např. běloch vs. černoch,…)
   b) nesnášenlivost, předsudky a strach z neznámého
   c) pozitivní diskriminace
   d) odlišné zacházení s lidmi různých skupin (např. muž vs. běloch,…)

3. Čím je významný 10. prosinec?
   a) Je to Mezinárodní den boje odstranění rasové diskriminace.
   b) Je to den vstupu České republiky do Evropské unie.
   c) Je to Mezinárodní den lidských práv.
   d) Je to Mezinárodní den boje proti rakovině.

4. Jak nazýváme veřejné, obvykle slavnostní prohlášení?
   a) deklarace
   b) petice
   c) referendum
   d) iniciativa

5. Doplň správné slovo:

   Vzhledem k _____ nemohou mít všichni lidé stejné možnosti:

   a) jednotnosti
   b) uniformitě
   c) rozdílnosti
   d) oblačnosti

6. Který dokument o lidských právech je nejrozšířenější?
   a) Listina základních práv a svobod
   b) Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod
   c) Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech
   d) Všeobecná deklarace lidských práv.

7. Který příklad popisuje porušování práva dětí na volný čas a ochranu před zneužíváním jejich práce?
   a) Indie drží prvenství v počtu pracujících dětí.
   b) Šestnáctiletá dívka byla zastřelena, aby její rod získal zpět ztracenou čest.
   c) Žena utekla s dcerou z bytu a nyní dceři znemožňuje setkání s otcem.
   d) Čtrnáctiletá dívka byla hospitalizovaná v nemocnici a zjistilo se, že ji otec pravidelně bil.

8. Kdy dochází ke způsobilosti k právním úkonům?
   a) sociální zralostí
   b) mentální zralostí
   c) zletilostí
   d) tělesnou zralostí

9. Který vládce starověku prosazoval humánní přístup a nahrazoval tělesné tresty peněžními?
   a) Herodes Veliký
   b) babylonský král Chammurapi
   c) faraon Amenhotep III.
   d) urský král Urnammu

10. Kdo dohlíží na dodržování nejdůležitějších pravidel ve společnosti?
    a) firma
    b) škola
    c) stát
    d) rodina

11. Jak odborně nazýváme neshodu, roztržku, spor?
    a) konflikt
    b) kolegialita
    c) kontakt
    d) kompromis

12. Co je kompromis?
    a) násilné řešení konfliktů
    b) nevyvážené řešení konfliktů
    c) dobré řešení konfliktů
    d) špatné řešení konfliktů

13. Jedním z nejzávažnějších porušení lidských práv je šikana. Co toto slovo znamená?
    a) porušení listovní tajemství
    b) narušení lidské důstojnosti
    c) svoboda projevu
    d) porušení práva na vzděláván

Řešení:

1. C
2. B
3. C
4. A
5. C
6. D
7. A
8. C
9. D
10. C
11. A
12. C
13. B

Pracovní list č. 5: Demokraticky respektujeme ostatní

Věková skupina: 4 – 6 let MŠ
Termín plnění: leden 2021
Časový rozsah: 1 týden

Úkoly:

1. Řekni, jakou náladu mají kamarádi na obrázku (radost, smutek, údiv, pláč, vztek, ostych).
2. Spočítej kamarády na obrázku s dobrou náladou a vyznač jejich počet do čtverce pomocí sluníček.
3. Spočítej kamarády na obrázku, kteří mají špatnou náladu a vyznač jejich počet do trojúhelníku pomocí mráčků.
4. Řekni, jak ty se dneska cítíš.

Hra:

Pantomima emoce

Děti sedí v kruhu a předvádí různé emoce. Ostatní děti emoce určují. Společně vymýšlí, z jakého důvodu mohou být dobré nebo špatné nálady, jak by mohly pomoci kamarádovi, který má náladu špatnou nebo jak se k němu chovat.

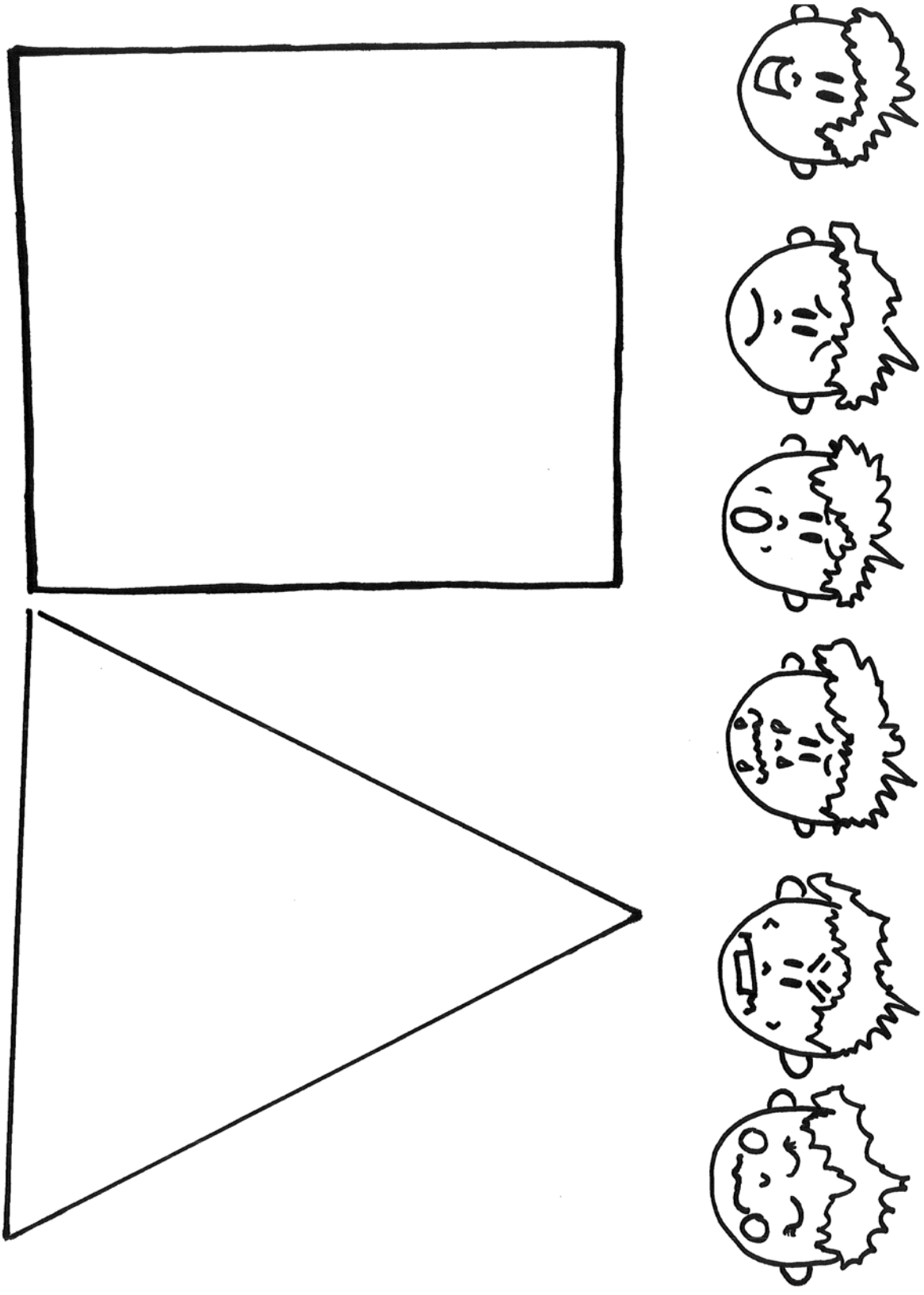

Pracovní list č. 5: Demokraticky respektujeme ostatní

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 4., 5. ročník
Termín plnění: leden 2021
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Čj – sloh

Demokraticky respektujeme ostatní

1. Žáci nejprve pracují samostatně s následujícím textem. Během čtení ihned zaznamenávají do rámečku u textu symbol metodou INSERT:
   - √ známá informace
   - – informace, která je v rozporu s tím, co vím
   - + nová informace
   - ? této informaci nerozumím, chci se o ní dozvědět více
2. Z částí označených plusem nebo fajfkou vypíší stručné informace.
3. Části označené mínusem nebo otazníkem si ověří a dohledají informace.
4. Ve dvojicích si žáci porovnají, co bylo pro koho známé a co nové.
5. Závěrečná společná diskuze o jednotlivých pojmech.

Tolerance nebo snášenlivost znamená ochotu a schopnost člověka žít vedle lidí s jinými názory a přesvědčeními nebo snášet něco nepříjemného.

Lidská rasa je rozdělení současně žijících lidí podle společných vlastností.

Nejčastěji se lidstvo dělí do pěti ras:

- mongoloidní
- europoidní
- australoidní
- kapoidní
- negroidní

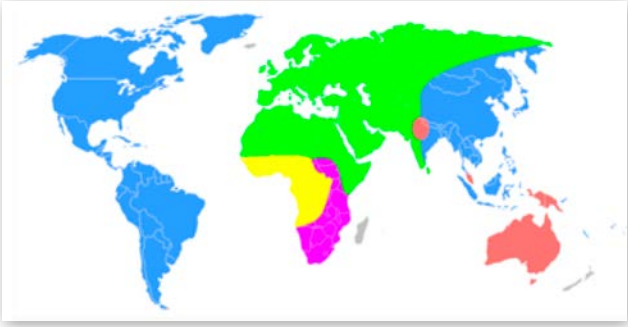

mongoloidní **europoidní** **australoidní** **kapoidní** **negroidní**

Tyto rasy byly stanoveny v novověku na základě stejných tělesných znaků.

Každá lidská rasa se také odlišuje od jiných ras geneticky.

Snahou současné společnosti je nečinit rozdíly mezi lidmi. Přesto je třeba brát v potaz, že lidstvo je souborem mnoha populací.

Rasismus je přesvědčení, že některá lidská rasa je více nebo méně hodnotná než ostatní.

Xenofobie je nedůvěra, odpor a nepřátelství ke všemu cizímu. Je to strach a pocit ohrožení ze všeho neznámého, především z cizinců.

Extremismus je jednání nebo názor odlišný od názoru většiny společnosti. Extremismus způsobuje porušování nebo neuznávání základních společenských zvyklostí.

Může se projevovat slovní nebo fyzickou agresivitou, násilím nebo hrozbou násilí.
Důvodem tohoto jednání bývá rasová, národnostní, náboženská nebo jiná nenávist.

+

√

−

?

Pracovní list č. 5: Demokraticky respektujeme ostatní

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 7. ročník
Termín plnění: leden 2021
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny OSV

Ty, já, on – jsme rozdílní?

Na Zemi žije přes 7,7 miliard lidí a každý z nich je jiný. Některé rozdíly jsou zřetelné na první pohled, jiné nemusí být navenek vidět vůbec.

V čem se od sebe lidé mohou lišit? Co mají společného?

Dokonce i lidé, kteří vypadají úplně stejně, jsou odlišní. Jsou ve vaší třídě nebo mezi tvými kamarády dvojčata? Podle čeho je od sebe rozeznáš?

Cítil ses někdy odstrčený (á)? Přestal se s tebou někdy někdo kamarádit? Proč? Kdy ses cítil (a) nejvíce sám (a)?

Máš hodně kamarádů? Kolika z nich se svěřuješ? Které považuješ za nejbližší? Podle jakých kritérií si je vybíráš?

Slova diskriminace a rasismus nejsou bohužel jen prázdné pojmy, ale skutečnosti, které dokáží zmařit lidský život.

Čeští Romové: Máme strach

Řadě Romů už někdo nadával kvůli barvě pleti a nebyli proto obslouženi v restauraci. Někteří dokonce na vlastní kůži poznali rasisticky motivované násilí. Čtvrtina z nich proto uvažuje o emigraci. Téměř polovina Romů říká, že žije v Česku ve strachu.

Rasový útok si Romové odpracují

Veřejně prospěšné práce a jeden podmíněný trest, tak vyřešil Okresní soud v Jeseníku kauzu pěti Romů obžalovaných z rasismu a výtržnictví. Patnáctiletí chlapci Rudolf Tofi a Milan Gabor si podle verdiktu odpracují 130 a 160 hodin, Veronice Tofiové a Jaroslavě Rusinkové soudce vyměřil po 120 hodinách. Rudolf Tofi starší dostal podmíněný sedmiměsíční trest s odkladem na dva roky.

Jaké je být Židovkou i Arabkou

Karin Aradová věnuje velkou část své energie na to, aby skryla arabskou polovinu své osobnosti před izraelským světem, v němž se denně pohybuje. S židovským otcem z Haify a arabskou matkou z Nazaretu si od dětství prožívá soukromý židovsko-arabský konflikt. Dodnes má tato osmadvacetiletá novinářka zaměstnaná v telavivském týdeníku panickou hrůzu z toho, že by se někdo z lidí kolem ní dozvěděl o arabské polovině jejího já. Denní boje, které stály životy už na 200 lidí, se Karin bolestně dotýkají. Izraelští Arabové stáli většinou na straně palestinských barikád, 13 z nich přišlo o život.

Rasový útok rodina přežila

Rodina indického původu unikla v noci na sobotu na severozápadě Anglie jen o vlásek tragédii, když se skupina neznámých útočníků pokusila podpálit dům v Accringtonu nedaleko města Burnley. Napětí zvyšované sporadickými incidenty panuje ve městě již od minulého týdne, kdy se zde tři noci po sobě střetly skupinky mladíků asijského původu a mladíků bílé pleti.

Najdi v novinách, televizním zpravodajství či na internetu podobné zprávy.

Pracovní list č. 6: Jsme tým

Věková skupina: 4 – 6 let MŠ
Termín plnění: únor 2021
Časový rozsah: 1 týden

Hry:

Stavění sněhuláka v herně

Učitelka nachystá v herně jednotlivé části ke složení sněhuláka (různý materiál, mohou být i věci, ze kterých se sněhulák nestaví). Děti se domlouvají, radí, z čeho sněhuláka postaví, jaký materiál a předměty budou potřebovat, kdo co zajistí – postaví.

Stavění sněhuláka venku

Děti staví sněhuláka venku, domlouvají se, kdo kterou část postaví, z jakých přírodních materiálů, které předměty použijí atd.

Kreslení sněhuláka podle slovní instrukce:

Děti se naučí básničku o sněhulákovi. Rozdělí se do dvojic. Jeden kamarád ve dvojici říká básničku, druhý kreslí sněhuláka. Potom se děti vymění.

Sněhulák

Jedna koule maličká, druhá koule větší, třetí koule veliká, na sebe se věší.

Napícháme uhlíky jako malé knoflíky, oči, pusu – z mrkve nos – větší nežli nosí kos.

Velkou metlu do ruky na holky i na kluky. A na hlavu plecháček: Už je tu sněhuláček.

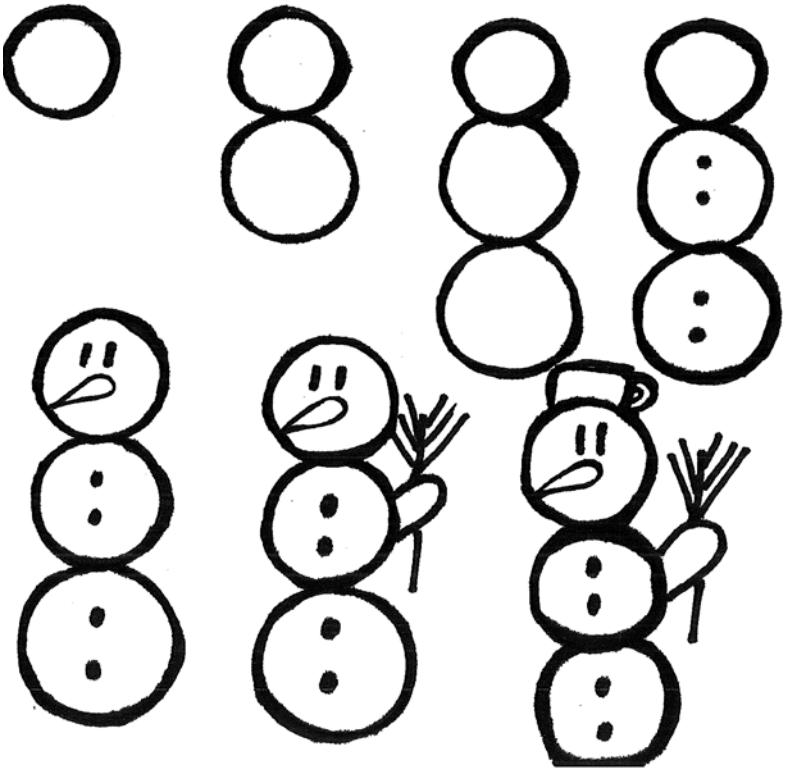

Pracovní list č. 6: Jsme jeden tým

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 1. – 5. ročník
Termín plnění: únor 2021
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Čj – sloh

Jsme jeden tým – týmová spolupráce

1. Rozdělte se do libovolných skupin. Nejmenší počet členů skupiny je 4.
2. Pomůcky – co největší množství různých míčů a balónků (malé, velké, nafukovací, molitanové,...), pro každou skupinu 60 cm dlouhý provázek a pytel na odpadky. Jedny nůžky, o kterých se nemluví, je třeba je položit nenápadně, ale viditelně, v místnosti (jakoby náhodou, omylem).
3. Cíl hry a pravidla:
4. Cílem hry je mít v odpadkovém pytli co největší počet míčů a balónků.
5. Pravidla hry – jeden člen skupiny musí držet odpadkový pytel, míčů a balónků je možno se dotýkat pouze provázkem.
6. Začátek hry – 2 minuty na vymyšlení systému, postupu ve skupině, rozdělení rolí ve skupinách. Po zaznění signálu může hra začít.
7. Konec hry – všechny míče a balónky jsou v odpadkových pytlích. Kdo vyhrál? Kdo má nejvíc?
8. Společná diskuse, sdílení zkušeností ze hry. Každá skupina má prostor vyjádřit se ke svému postupu a také k ostatním skupinám.
9. Je vhodné položit následující otázky:
    - Kdo držel odpadkový pytel? Proč právě on/ona? Nevadilo mu/jí to?
    - Co dělali ostatní?
    - Byl někdo, kdo nedělal po dobu hry vůbec nic? Proč?
    - Použil někdo nůžky? Proč? Proč ne?
    - Podváděl někdo?
    - Proč jste hráli tak, jak jste hráli? Co pro vás bylo důležité - Vyhrát nebo si zahrát?
    - Co byste příště udělali jinak?
    - Překvapilo vás něco?
10. Seznámení s tématem fungování rolí v týmu pomocí přiložených kartiček. Kdo byl kdo? A jak to funguje ve třídě?

Správný tým

Při plnění stejného úkolu podá správný tým lepší výkon, než by zvládl každý z členů sám.

Pro každý tým jsou důležité role jednotlivých členů v týmu.

Každý z nás se hodí pro určitou roli, ale můžeme jich současně zastávat více.

Vůdce

Někdo, kdo tým vede, inspiruje ostatní ke zlepšování se, motivuje je. Měl by být pro ostatní příkladem.

Inovátor – „zlepšovač“

Někdo, kdo má hodně nápadů, vymýšlí stále nová a nová řešení problémů.

Vyhledávač zdrojů

Někdo, kdo hledá pořád nové kontakty, je plný energie.

Realizátor

Někdo, kdo umí myšlenky měnit na činnosti. Je praktický.

Vyhodnocovač

Někdo, kdo zvažuje všechny nabízené možnosti. Vybírá, co je nejvhodnější.

Týmový hráč

Někdo, kdo podporuje týmovou atmosféru. Dovede řešit konflikty.

Dotahovač

Někdo, kdo se soustředí na dokončení úkolu, i když už jsou ostatní unavení. Dbá na pečlivost a dodržení zadání.

Expert

Někdo, kdo opravdu rozumí nějaké oblasti problému a zaměřuje se na ni.

Koordinátor

Někdo, kdo podporuje členy skupiny, aby spolupracovali.

Usměrňovač

Někdo, kdo je velmi energický, odvážný, ochotný řešit i náročné úkoly. Dokáže provokovat a někdy také urážet ostatní.

(Týmové role podle Dr. Meredith Belbina)

Pracovní list č. 6: Jsme tým

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 8. ročník
Termín plnění: únor 2021
Časový rozsah: 3 vyučovací hodiny OSV

Zvládnu i náročné životní situace?

Současná doba je hodně uspěchaná a obstát v ní klade na člověka velké nároky. A tak se stres stává často užívaným slovem. Nejen dospělé děsí různé uzávěrky, inventury, finanční potíže atd., ale i na tebe se teď nejspíš hrne množství úkolů, písemek, zkoušení …

A možná také někdy pociťuješ nedostatek času, chybí ti odpočinek, pohyb.

Úkol: Během týdne si zapisuj vše, co v tobě vyvolává nepříjemné pocity, a zkus napsat proč. Které věci tě stresují? Roztřiď je na ty, které pocházejí z okolí, a na ty, které mají původ uvnitř tebe samotného:

STRESORY

podněty způsobující stres

Vnější	**Vnitřní**
diktát z češtiny	nemoc
hádka s kamarádem	malé sebevědomí
…	…

Každý z nás se může cítit ohrožený něčím jiným. Stačí si představit jednoduchou situaci: Bydlíš ve 4. patře a výtah nejede. Pokud jsi zdravý, není problém se domů dostat. Složitější je to třeba pro kamaráda, který je upoután na vozíček, nebo pro starou babičku s holí a navíc s těžkým nákupem. Navrhni, co by těm lidem pomohlo.

Nesmíme ovšem chápat každý stres pouze jako něco negativního. Přiměřený stres nás burcuje k činnosti a zvyšuje výkonnost. Napětí vyvolané stresem by se ale mělo pravidelně střídat s uvolněním.

Život pro každého z nás připravuje řadu zkoušek. A tak se dostáváme do situací, které můžeme zvládnout jen s velkými obtížemi. I na tyto situace se však můžeme připravit. Neznamená to, že je odvrátíme, ale určitě nám pomůže, když budeme vědět, jak se v takových situacích zachovat. S některými náročnými situacemi se vypořádáme sami, s jinými nám mohou pomoci rodiče, kamarádi, ale někdy i úplně cizí lidé.

Jednou ze situací, kdy se můžeme cítit nepříjemně, nebo dokonce v ohrožení, je konflikt.

Tři základní typy chování v situaci konfliktu

1. Útok – jedna strana útočí na druhou, navzájem se nechtějí poslouchat, cílem je zvítězit, prosadit svou variantu řešení.
2. Únik – popření existence konfliktů, snaha vyhnout se mu. Když druhému neobjasníme, v čem spočívá problém, pravděpodobně se nic nezmění a tento jedinec se příště zachová stejně. A navíc jeho potlačené emoce i problémy „vyplavou" na povrch někde jinde (pohádáme se s tím, kdo není nositelem příčiny našeho rozladění).
3. Řešení – (vyřešení) problému, snaha hovořit o problému, navzájem se neobviňovat a nenapadat. Hledat různé způsoby, jak najít řešení, volit ten způsob, který nejlépe vyhovuje všem zúčastněným např. kompromis.

Test – Jsi asertivní?

1. **V kině ruší jeden z diváků.**
   a) Začneš mu nadávat, že se chová jako neandrtálec, který nebere ohled na ostatní.
   b) Nějak to přežiješ, i když budeš celou dobu naštvaný/á.
   c) Požádáš ho, aby mlčel. Když ti nevyhoví, požádáš o zásah personál kina.

2. **Koupil/a sis v obchodě drahý sýr a po rozbalení zjistíš, že je celý plesnivý.**
   a) Hned se do obchodu vrátíš a začneš prodavačům nadávat. To si za rámeček nedají.
   b) Vyhodíš ho, i když tě to štve. Není v tvých silách to změnit.
   c) Vrátíš se do obchodu a trváš na vrácení peněz. Slušně, ale tak dlouho, dokud ti nevyhoví.

3. **Na zastávce blízko tebe někdo kouří.**
   a) Začneš dotyčnému nadávat, ať si jde smrdět jinam.
   b) Jdeš kousek dál, kde už kouř není cítit.
   c) Slušně kuřáka požádáš, aby se s cigaretou posunul jinam, že tě kouř obtěžuje.

4. **Někdo strká do tvé židle, opírá se o tvoje opěradlo nebo tě podobným způsobem obtěžuje.**
   a) Začneš na dotyčného křičet, ať ti dá pokoj a neotravuje tě.
   b) Pokoušíš se s židlí posunout a udělat dotyčnému více místa.
   c) Vysvětlíš slušně dotyčnému, že tě svým chováním obtěžuje. Poprosíš ho, aby přestal.

5. **Ve škole tě někdo požádá o pomoc, ale ty máš zrovna jinou práci.**

   a) Začneš dotyčnému nadávat, jestli nevidí, že teď děláš něco jiného. Chceš, ať ti dá pokoj.
   b) Necháš své práce a snažíš se mu pomoci, i když se ti to vůbec nehodí.
   c) Požádáš dotyčného, aby chvíli počkal. Rád/a mu pomůžeš, ale nejdřív doděláš svoji práci.

Do políček zapiš počty svých odpovědí:	a)	b)	c)

Vyhodnocení testu:

Většina odpovědí a) – obvykle jednáš prudce a impulzivně. Bylo by lepší si předem uvědomit, že pomocí urážek se s druhými nedomluvíš. Zamysli se nad příčinou svého chování a najdi svoje možnosti, jak tuto situaci změnit.

Většina odpovědí b) – často míváš problém s prosazením svého názoru. Ale pozor! Není dobré „nechat na sobě dříví štípat"! Často tak nevědomě podporuješ darebáky!

Většina odpovědí c) – ty se v životě neztratíš. Dokážeš prosadit svůj názor, ale také přijmout názor druhých. Jsi zdravě sebevědomý/á a samostatný/á v rozhodování.

Pracovní list č. 7: Umíme komunikovat

Věková skupina: 5 – 6 let MŠ
Termín plnění: březen 2021
Časový rozsah: 1 den

Úkoly:

1. a) rozhovor nad obrázky zvířátek na pracovním listu (naslouchání, střídání, navazování)
   b) napodob zvuky zvířátek z obrázku
   c) pantomimou znázorni zvířátka
   d) hledej zvířátko v hádance (jednoduchý popis)
   e) vymysli si jednoduchý příběh o zvířátku … urči pravda x lež
   f) přiřaď správně, kdo ke komu patří

2. obrázky na pracovním listě si vykresli správnou barvou

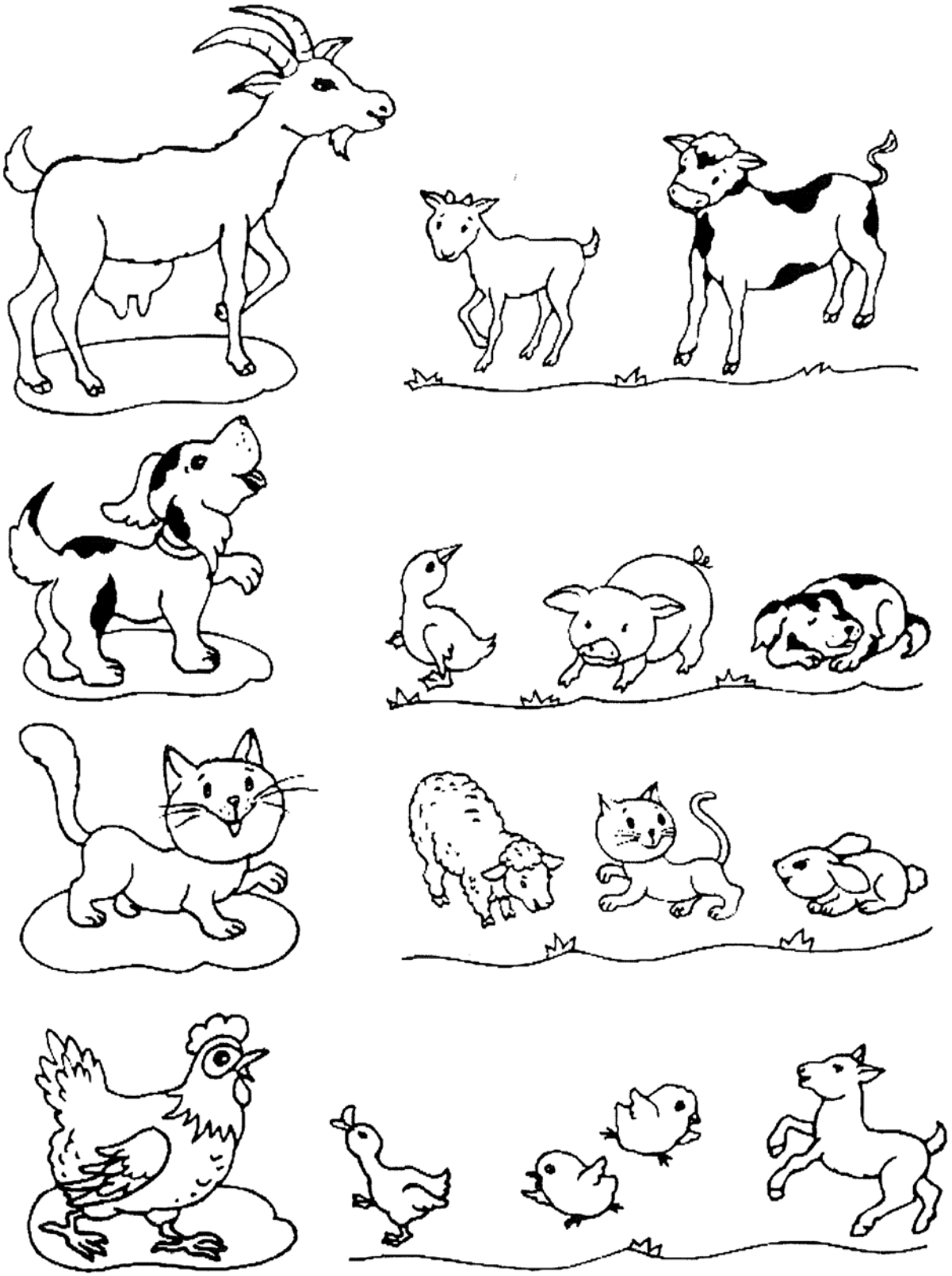

[PPl]

Pracovní list č. 7: Umíme komunikovat

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 5. ročník
Termín plnění: březen 2021
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Čj – sloh

Učíme se komunikovat

1. Žáci se rozdělí do dvojic nebo malých skupinek (maximálně 3 – 4 žáci).
2. Ve skupinkách si nejprve přečtou text, potom pracují na úkolech k textu.
3. Jednotlivé skupinky hovoří o své práci – jaké řešili problémy, co se jim dařilo.
4. Diskuze celé třídy, sdílení zkušeností.

Přečtěte si text o umění správně komunikovat

Devatero pravidel úspěšné komunikace:

1. Pokud s tebou někdo nesouhlasí, není nepřítelem, ale společníkem při hledání pravdy. Nauč se mít úctu k pravdě, úctu k druhým, ale i sám k sobě.
2. Snaž se pochopit názor druhého. Představuj si, jak se na věc dívá tvůj posluchač.
3. Mluv jen tehdy, když máš co říci k danému tématu. Jinak plýtváš časem svým i ostatních. Své sdělení si nejdříve dobře promysli.
4. Řeč by měla být stručná a srozumitelná.
5. Nezesměšňuj a nepoučuj zbytečně své partnery v diskuzi.
6. Když mluví jiní, naslouchej a neskákej jim do řeči. Respektuj důstojnost těch, kteří s tebou nesouhlasí.
7. Pokud nemáš jasné důkazy, nevydávej své domněnky za jistou pravdu.
8. Potřebuješ-li získat posluchače na svou stranu, uveď vždy nejdříve důvody, potom popiš situaci, dále možné varianty řešení a nakonec vyslov svůj návrh.
9. Nemusíš mít za každou cenu poslední slovo.

Pamatuj:

Existují 3 způsoby sdělení:

A) verbální – slovní
B) neverbální – řeč těla
C) činy – skutky

Všechno, co děláme, o nás něco vypovídá.

Ke každému z devíti pravidel zkus vybrat slovo, které ho charakterizuje:

ÚCTA

„NEŽVAŇ“

NEPONIŽUJ

TRIUMF

RESPEKT

PŘESVĚDČOVÁNÍ

VCÍTĚNÍ

NEKLAM

SROZUMITELNOST

Najdi tvrzení, která podporují efektivní (účinnou) komunikaci:

- Pro upoutání pozornosti je vhodné
  - použít vulgární slovo
  - zvýšit hlas
  - začít zajímavým sdělením
- Při komunikaci se snažím vyslovit co nejvíce svých názorů a argumentů, nezáleží na tom, co si myslí druhá strana.
- I svým oblečením vyjadřuji nějaký postoj.
- Člověk, který má špinavé oblečení, určitě nebude mít správné názory.
- Kamarádovy nápady se snažím vyslechnout, pochopit a popřípadě citlivě okomentovat.
- Při hovoru s ostatními můžu klidně sedět a podpírat si hlavu dlaní.
- Svými gesty mohu pomoci posluchačům správně pochopit můj názor.
- Výraz mého obličeje nemůže ovlivnit zájem posluchačů.

Vymyslete text, který by mohl učitel přečíst/říci žákům, když potřebuje, aby pracovali na společném projektu/úkolu ve svém volném čase.

Jak by se žák mohl omluvit učiteli/kamarádům, protože dorazil později do školy/ na domluvenou schůzku?

Vypracováno s využitím zdroje: https://www.pismak.cz/index.php?data=read&id=157877

Pracovní list č. 7: Umíme komunikovat

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 6. ročník
Termín plnění: březen 2021
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny OSV

Druhy komunikace

V textu doplň vynechaná slova:

Komunikaci mezi lidmi můžeme vyjádřit také pomocí pojmu (d) .....

Forma komunikace prostřednictvím slov se nazývá (v) ..... a prostřednictvím řeči těla (ne) .....

Větší část informací člověk získá právě řečí těla – (g) ..... a výrazem našeho obličeje – (m) .....

Během rozhovoru je přibližně ..... % vyjádřeno slovy, ... % tím, jak je to řečeno a ..... % získáváme ze signálů řeči.

Při lži u člověka dochází k tělesným změnám, , zvýší se či zrychlí: (p) .....

(d) ..... (s) ..... (t) .....

Lež bezpečně odhalí (d) ..... (l) .....

Rozhovor dvou lidí je (d) .....

Správným přijímáním informací, vnímáním a nasloucháním docílíme (p) .....

Nedorozuměním a střetem zájmů může dojít ke (k) .....

Při komunikaci pozor na (m) ..... neboli ovlivňování.

ŘEŠENÍ: Druhy komunikace

V textu doplň vynechaná slova:

Komunikaci mezi lidmi můžeme vyjádřit také pomocí pojmu **DOROZUMÍVÁNÍ**.

Forma komunikace prostřednictvím slov se nazývá **VERBÁLNÍ** a prostřednictvím řeči těla **NEVERBÁLNÍ**.

Větší část informací člověk získá právě řečí těla – **GESTY** a výrazem našeho obličeje – **MIMIKOU**.

Během rozhovoru je přibližně **10** % vyjádřeno slovy, **40** % tím, jak je to řečeno a **50** % získáváme ze signálů řeči.

Při lži u člověka dochází k tělesným změnám, zvýší se či zrychlí: **POCENÍ, DÝCHÁNÍ, SRDEČNÍ TEP**.

Lež bezpečně odhalí **DETEKTOR LŽI.**

Rozhovor dvou lidí je **DIALOG**.

Správným přijímáním informací, vnímáním a nasloucháním docílíme **POROZUMĚNÍ.**

Nedorozuměním a střetem zájmů může dojít ke **KONFLIKTU**.

Při komunikaci pozor na **MANIPULACI** neboli ovlivňování.

Pracovní list č. 8: Environmentální výchova ve škole

Věková skupina: 3 – 6 let MŠ
Termín plnění: duben 2021
Časový rozsah: 1 týden

Úkoly:

1. – Roztřiď předměty (balon, sklenice, PET lahve, sešit…) do kontejnerů.
   – Spoj pastelkou předmět se správným kontejnerem (modrá barva – papír, žlutá barva – plast, bílá nebo zelená – sklo).
   – Kontejnery podle barev vykresli.

2. – Na obrázku je les. Červenou pastelkou přeškrtni všechny věci, které do lesa nepatří.
   – Obrázek vykresli.

3. – V každém řádku vybarvi jen jedno políčko podle toho, z čeho je vyrobena šála, PET lahev, sešit, trubka, sklenice, tužka.

1.

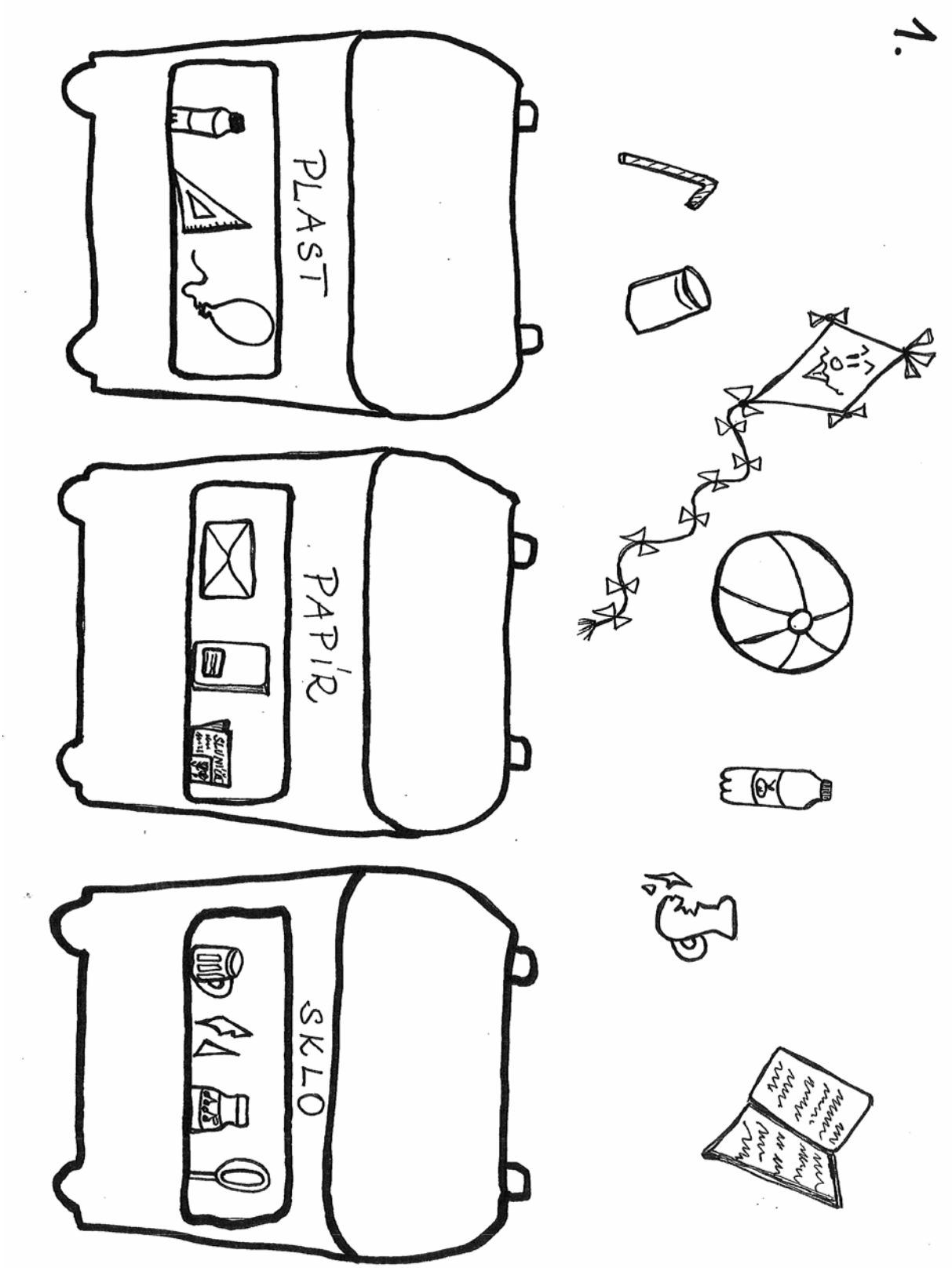

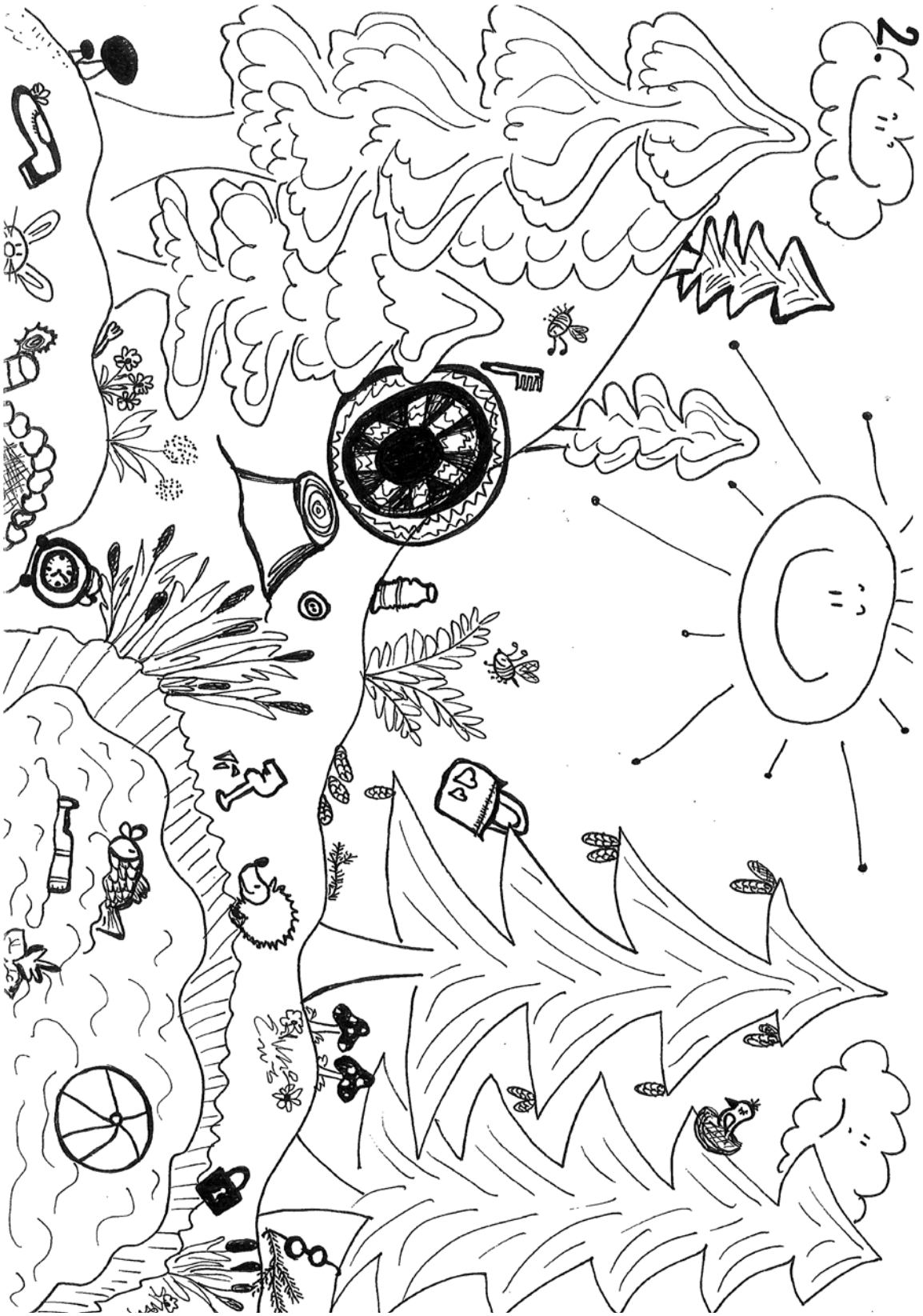

3.

?	TEXTIL	KOV	PLAST	PAPÍR	SKLO	DŘEVO
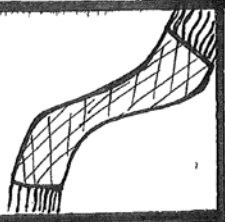						
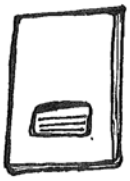						

Pracovní list č. 8: [PP3] Environmentální výchova ve škole

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 4. – 5. ročník
Termín plnění: duben 2021
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Čj – sloh

Globální problémy

1. Tematická společná diskuze – Co si představujete pod výrazem „Globální problémy“? (Nejprve vysvětlíme pojem – globální, jednotlivé nápady žáci postupně zapisují na tabuli. Je možné využít rozstříhané pojmy z pracovního listu – žáci třídí pojmy ke konkrétním problémům.)
2. Karty s pěti základními globálními problémy (Žáci pracují v pěti skupinách, mají k dispozici tablety, počítače s přístupem k internetu, ve skupinách zkouší dohledat další informace k vybrané nebo vylosované oblasti.)
3. Prezentace jednotlivých oblastí globálních problémů ostatním spolužákům.
4. Závěrečná diskuze – Je možné globální problémy řešit? Jak? Může něco udělat každý z nás?

GLOBÁLNÍ

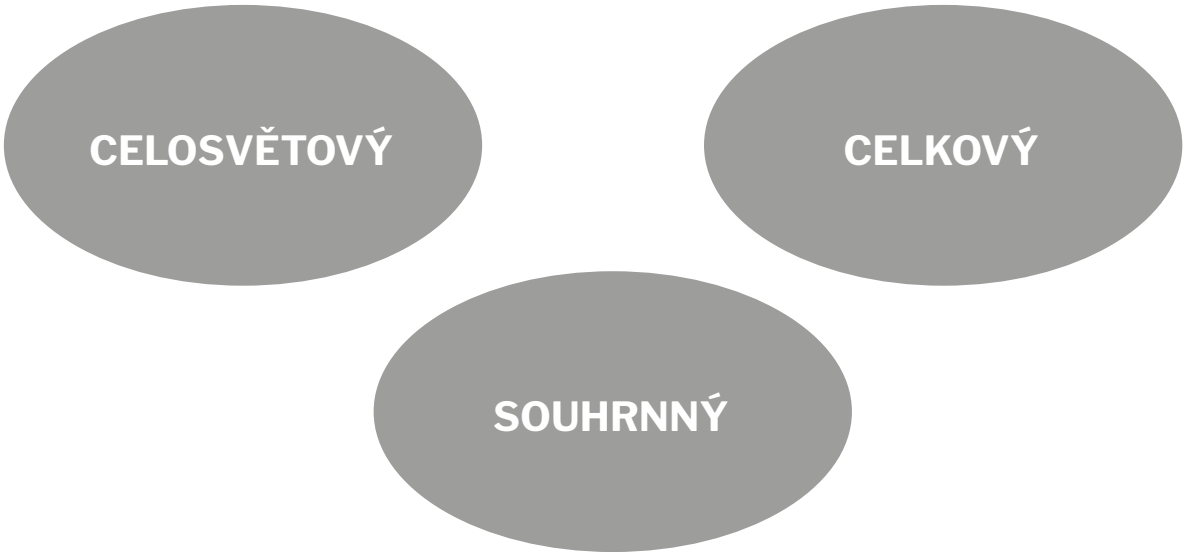

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY

PROBLÉMY, KTERÉ SE TÝKAJÍ CELÉHO SVĚTA

Nebezpečí válečného konfliktu

Válka byla vždy běžným prostředkem k násilnému prosazení zájmů států, společenských skupin. Armáda byla zárukou bezpečnosti.

Co se změnilo?

Stále rostoucí počet obyvatel

Zajištění přírodních zdrojů a energie

Ničení životního prostředí

Člověk trvale ovlivňuje stav životního prostředí.

Nemoci

Přečtěte si následující pojmy.

Přiřaďte je ke konkrétním globálním problémům. Zkuste doplnit další pojmy.

ZBRANĚ HROMADNÉHO NIČENÍ	**ZLEPŠENÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE**
ZÁPLAVY A POVODNĚ	**DROGY, ALKOHOL, KOUŘENÍ**
HLAD	**NEDOSTATEK VODY**
POUŽÍVÁNÍ HNOJIV A CHEMIKÁLIÍ	**RAKOVINA**
NÁSILÍ	**CHUDOBA, CHUDINSKÉ ČTVRTI**
NEZAMĚSTNANOST	**NEKONTROLOVANÁ VÝROBA ZBRANÍ**
HUMANITÁRNÍ MISE	**PLÝTVÁNÍ VODOU**
ÚBYTEK LESŮ	**VROZENÉ VADY A DĚDIČNÉ NEMOCI**
HAVÁRIE TANKERŮ	**RYCHLÉ VYUŽÍVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ**
ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ	**VÁLEČNÉ KONFLIKTY**

Pracovní list č. 1: Environmentální výchova ve škole

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 9. ročník
Termín plnění: duben 2021
Časový rozsah: 1 vyučovací hodina OSV

Životní prostředí kolem nás – kvíz

Vyber správnou možnost:

1. Biopotraviny mají příznivý vliv na tvé zdraví. Ovlivňují i přírodu?
   a) Ne, při jejich výrobě se nedbá o vlivy na přírodu.
   b) Ano, mají recyklovatelný obal.
   c) Ano, při jejich pěstování či výrobě jsou použity ekologicky šetrné postupy.

2. Víš, že některé výrobky či plodiny procestují půlku světa, než přijedou k tobě domů? Během své dlouhé cesty přispějí ke znečištění ovzduší apod. Můžeš to ty sám nějak významně ovlivnit?
   a) Ano, na většině výrobků je uvedena země původu, můžu si tedy vybrat ten, který pochází přímo z naší republiky nebo od našich sousedů.
   b) Ano, můžu si všechno, co potřebuji, na své zahrádce a vyrobit doma.
   c) Ne, nemám možnost zjistit, odkud zboží v obchodě pochází.

3. Zkus uhádnout, kolik odpadu vyprodukuje v průměru jeden občan České republiky za rok.
   a) 530 kg
   b) 120 kg
   c) 840 kg

4. Můžeš ty sám ovlivnit množství vyprodukovaného odpadu?
   a) Ano, můžu si vybírat výrobky, které jsou zabaleny jednodušším způsobem, nebo kupovat již použité předměty v bazaru či second handu.
   b) Ne, jeden člověk takovou věc neovlivní.
   c) Ano, ale musel bych kupovat jen biovýrobky.

5. Který z následujících živočichů patří v naší republice mezi kriticky ohrožené?
   a) liška obecná
   b) sysel obecný
   c) jezevec lesní

6. Který z následujících předmětů nelze vyrobit z recyklovatelného plastu?
   a) hrnec
   b) koberec
   c) cihla

ŘEŠENÍ: Životní prostředí kolem nás – kvíz

1. c)
2. a)
3. a)
4. a)
5. b)
6. a)

Pracovní list č. 2: Environmentální výchova ve škole

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 9. ročník
Termín plnění: duben 2021
Časový rozsah: 1 vyučovací hodina OSV

Globalizace a COVID-19, vyber jednu ze tří možností

Globalizace s sebou nepřináší pouze výhody, ale také určité hrozby. Příkladem může být třeba mnohem snazší a rychlejší šíření **financí – nemocí – informací**, a to zejména těch nových. Na konci roku 2019 se v **korejském – čínském – japonském** městě Wu-chan a jeho okolí začala objevovat záhadná chřipka. Šířila se mnohem rychleji než obyčejná chřipka, lidé trpěli vážnými **zažívacími – pohybovými – respiračními** problémy a **úmrtnost – smrtnost – mortalita** byla též vyšší. Svět zpozorněl, ale zatím nikdo neměl tušení, jak moc tento vir ze skupiny tzv. **kovirů – koronavirů – korovirů**, kam patří i nemoc SARS nebo **MERS – MARS – MURS**, lidstvo ochromí. Na začátku roku 2020 se nemoc, jež dostala název COVID-19, dostala z **Asie – Afriky – Ameriky** do Evropy. Ohniskem nákazy se vedle Číny **stala Francie – stalo Španělsko – stala Itálie**, odkud se virus kvůli turistickému ruchu velmi rychle šířil do dalších evropských zemí. Ale nebyla to jen Evropa, nakažení i mrtví začali přibývat všude na Zemi. Dne 11. 3. 2020 **WHO – OSN – EU** prohlásila šíření koronaviru za **smrtící – pandemii – epidemii**. Virus se do konce března rozšířil do 188 zemí světa na všech kontinentech kromě **Afriky – Austrálie – Antarktidy**. Řada zemí zavřela své hranice, obchody, zakázala volný pohyb na veřejnosti i hromadné akce. Svět procházel nejhorší krizí od 2. světové války.

ŘEŠENÍ: Globalizace a COVID-19, vyber jednu ze tří možností

Globalizace s sebou nepřináší pouze výhody, ale také určité hrozby. Příkladem může být třeba mnohem snazší a rychlejší šíření **NEMOCÍ**, a to zejména těch nových. Na konci roku 2019 se v **ČÍNSKÉM** městě Wu-chan a jeho okolí začala objevovat záhadná chřipka. Šířila se mnohem rychleji než obyčejná chřipka, lidé trpěli vážnými **RESPIRAČNÍMI** problémy a **SMRTNOST** byla též vyšší. Svět zpozorněl, ale zatím nikdo neměl tušení, jak moc tento vir ze skupiny tzv. **KORONAVIRŮ**, kam patří i nemoc SARS nebo **MERS**, lidstvo ochromí. Na začátku roku 2020 se nemoc, jež dostala název COVID-19, dostala z **ASIE** do Evropy. Ohniskem nákazy se vedle Číny **STALA ITÁLIE**, odkud se virus kvůli turistickému ruchu velmi rychle šířil do dalších evropských zemí. Ale nebyla to jen Evropa, nakažení i mrtví začali přibývat všude na Zemi. Dne 11. 3. 2020 WHO prohlásila šíření koronaviru **PANDEMII**. Virus se do konce března rozšířil do 188 zemí světa na všech kontinentech kromě **ANTARKTIDY**. Řada zemí zavřela své hranice, obchody, zakázala volný pohyb na veřejnosti i hromadné akce. Svět procházel nejhorší krizí od 2. světové války.

Pracovní list č. 9 : Umění mluvit i naslouchat

Věková skupina: 3 – 6 let MŠ
Termín plnění: květen 2021
Časový rozsah: 1 týden

Úkol č. 1

Učíme se dramatizací – příprava (kartičky)

1. Paní učitelka přečte dětem pohádku od Zdeňka Milera „O slepičce a kohoutkovi".
2. Děti si vylosují každé jednu kartičku s postavou z této pohádky: slepička, kohoutek, kravička, louka, studánka.
3. Společně s paní učitelkou losují postupně kartičky se scénkami z pohádky:
   a) Kohoutek se nerozdělí se slepičkou.
   b) Slepička pomáhá kohoutkovi.
   c) Slepička prosí kravičku o mléko.
   d) Slepička prosí louku o trávu.
   a) Slepička prosí studánku o vodu.
   f) Slepička vyčistí studánku.
   g) Slepička donese trávu kravičce.
4. V hraných dialozích si děti osvojují způsob **oslovování** a používání kouzelných slůvek **děkuji a prosím**.
5. Vedeme diskuzi o tom, zda bylo správné, že se kohoutek nerozdělil. Mohla se slepička na kohoutka zlobit? Jak by se mohl kohoutek slepičce omluvit? – zdramatizujeme ve dvojicích.
6. Děti si mohou zahrát krátkou pohádku o nechamtivém kohoutkovi, který se rozdělil se slepičkou…

.

1.

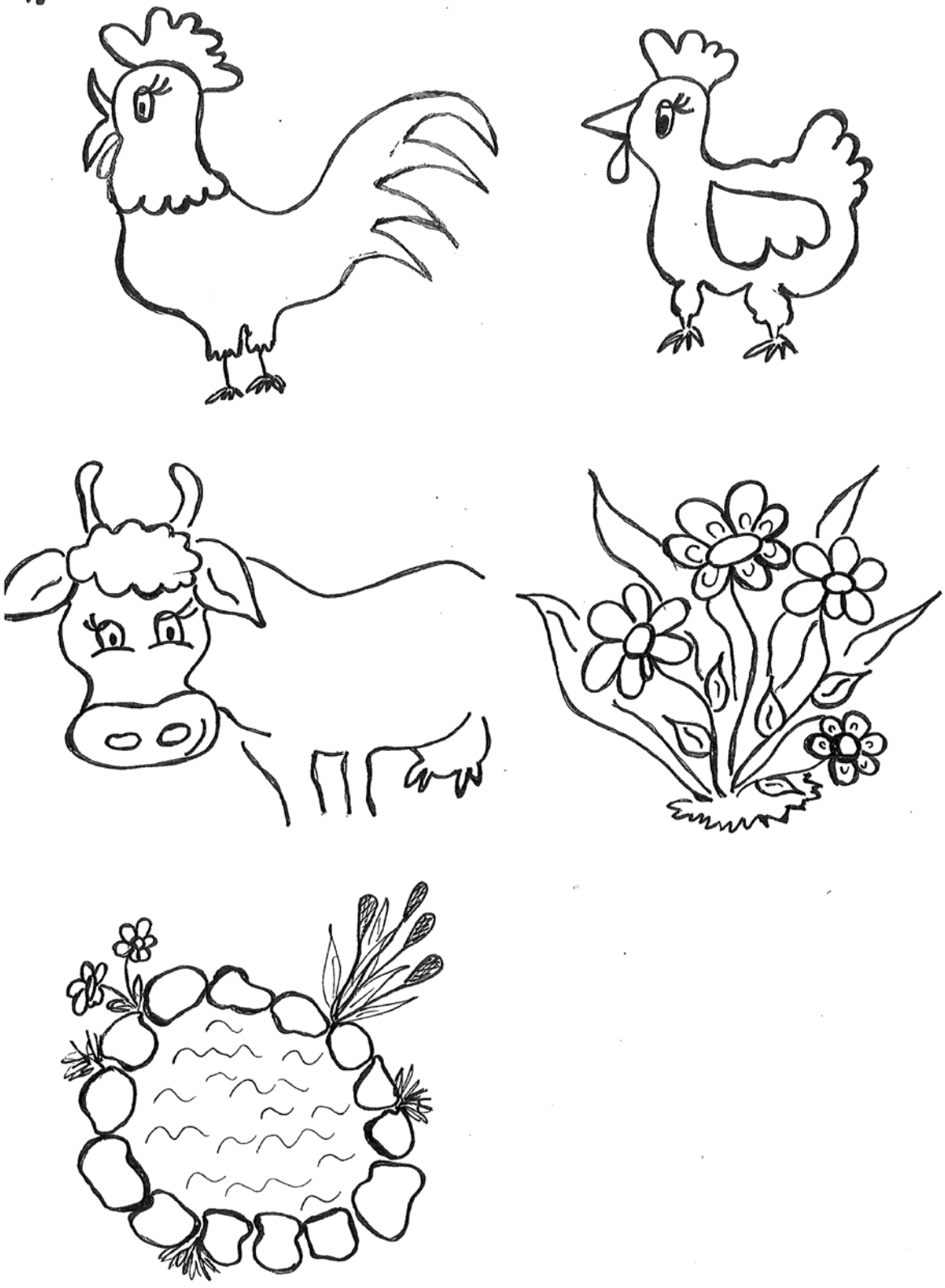

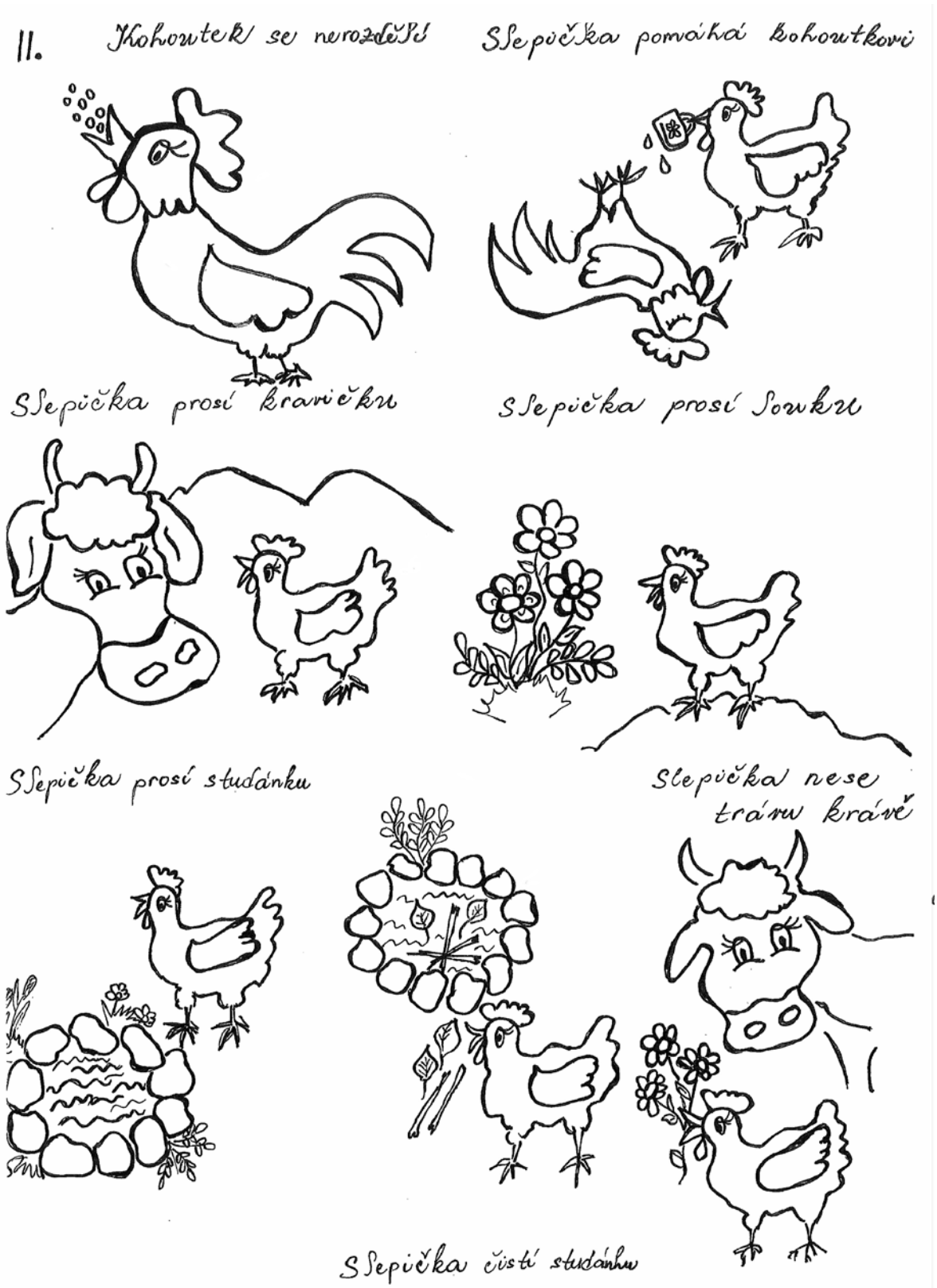
II.
Kohoutek se nerozděšil
Slepička pomáhá kohoutkovi
Slepička prosí kravičku
Slepička prosí Sovičku
Slepička prosí studánku
Slepička nese trávu krávě
Slepička čistí studánku

Úkol č. 2

Řešení konfliktů – příprava (video, imaginace, kartičky)

1. Děti zhlédnou krátké video (max. 5 minut) s konfliktní situací z dětského prostředí. Učitel zastaví videoukázku před vyřešením konfliktní situace. Následuje diskuze o otázkách: Co se přihodilo? Stalo se vám něco podobného? Jak jste to vyřešily?

https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10600455554-mistr-e/214543112010014

Po zhlédnutí celého videa rozebírá učitel s dětmi otázky: Jak se problém vyřešil? Napadá někoho i jiné možné řešení?

2. Imaginace: Děti si pohodlně sednou a učitel je vyzve, aby si představily situaci:
   - Hrajete si a kamarád vám bere hračku…
     Jak se cítíte (naštvaně, smutně, ….)?
   - Přijde k vám kamarád a pohladí vás po vlasech…
     Jak se cítíte (vesele, dobře,…)?

3. Každé dítě si vybere jednu kartičku s obrázkem. Na kartičkách jsou vyobrazeny různé situace, ke kterým mezi dětmi dochází:
   - zatahání za vlasy
   - přetahování se o hračku
   - nechce dát někomu ruku
   - kopnutí
   - žduchnutí
   - ničení cizí práce (stavebnice)
   - štípnutí
   - škrábnutí
   - pohlazení
   - držení se za ruce
   - dáreček (obrázek)
   - společné hraní
   - pusinka na tvář

4. Děti postupně v kruhu povídají o své kartičce a přiřazují ji k veselému nebo smutnému smajlíkovi.

Přetahování se o hračku

Škrábnutí

Pusinka na tvář

Pohlazení

Držení za ruku

Zatahání za vlasy

Nechce dát ruku

Kopnutí

Zdrcnutí

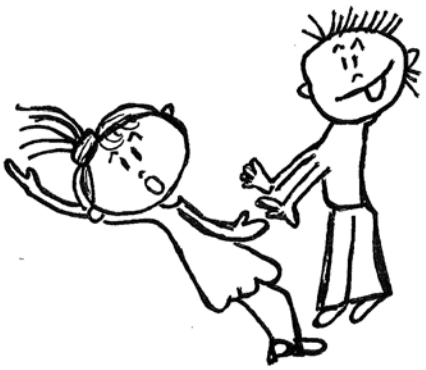

Ničení cizí práce

Štípnutí

Spoločné hranie

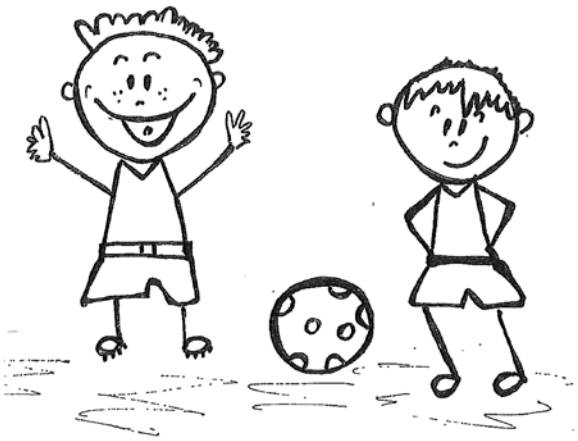

Dáreček

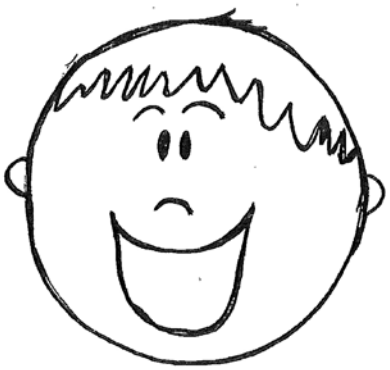

Pracovní list č. 9: Umění mluvit i naslouchat

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 1. – 5. ročník
Termín plnění: květen 2021
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Čj – sloh

Umění mluvit i naslouchat

1. Zamysli se nad situacemi A – F, které tě mohou kdykoliv potkat. Jak by ses cítil/-a? Jak by ses zachoval/-a?
2. Přečti si nabídku možností, jak tyto situace vyřešit. Vyber 1 z nabízených možností, o které si myslíš, že je správným řešením vzniklého problému.
3. Ve skupinkách nacvičte scénky, při kterých předvedete, jak se správně zachovat..
4. Po každém vystoupení diskutujte o dalších, popř. lepších možnostech komunikace.

A

Kdysi tě na zahradě tvé tety napadl kohout. Způsobil ti nepříjemná zranění. Od té doby se hodně bojíš nejen kohoutů, ale i slepic.

Svěřil/-a jsi své tajemství nejlepší kamarádce/kamarádovi. Druhý den ve škole zjišťuješ, že si o tvém strachu z drůbeže šeptají i další děti. Některé se ti za zády smějí. Hodně se stydíš, myslel/-a jsi, že se to nikdo jiný nedozví.

B

Každé léto jezdíš na tábor, kde zažíváš různá dobrodružství. Při jedné soutěži v lese, kdy šlo o rychlost, ti kamarád z jiného družstva poradil, kde se nachází stanoviště s dalším úkolem. Když jsi ovšem na určené místo dorazil/-a, nic jsi nenašel/-a. Ztratil/-a jsi body pro celou skupinku, a nakonec jste prohráli.

C

Rodiče tě poslali nakoupit. V obchodě už máš podle seznamu téměř vše v košíku. Najednou si uvědomíš, že peněženka zůstala doma.

D

Jdeš s bráškou na zmrzlinu. V cukrárně vás obslouží paní prodavačka a ty se chystáš zaplatit. Protože nemáš drobné mince, musíš použít bankovku. Paní prodavačka ti vrací hromádku mincí, ale ty ještě u pokladny zjišťuješ, že ti dala o 20 Kč méně.

E

O přestávce ve škole se tvoje spolužačky Alena a Eva strkaly a vrazily do Aleše, který shodil z okna květináč. Paní učitelka se na Aleše začala zlobit a poručila mu, aby nepořádek uklidil. Hrozí mu i poznámkou v žákovské knížce. Ty jsi celou situaci viděl/-a ze zadní lavice. Alena i Eva jsou tvé kamarádky.

F

Odpoledne jsi sám/-a doma. Sedíš ve svém pokoji a pracuješ na domácích úkolech. Když se podíváš z okna, zahlédneš na ulici starší paní, která jede na kole s taškou zavěšenou na řídítkách. Zavazadlo se ale rozhoupalo a dostalo se do předního kola. To se zaseklo, paní přepadla přes řídítka a hlavou narazila na betonový obrubník. Zůstala ležet na kraji silnice.

Nabídka řešení vzniklých situací:

A

Nikomu nic neřeknu, svůj hněv zkusím skrýt. S kamarádem/-kou už se nebudu přátelit.

Počkám, až budu s kamarádem/-kou sama a potom jí řeknu o svém zklamání. Bude těžké mu/jí znovu uvěřit.

Při první příležitosti si to s ním/ní vyřídím, klidně i před ostatními dětmi. Vždyť on/ona mě zradil/-a. Už se s ním/ní nebudu nikdy bavit.

B

Jsem velmi zklamaný/-á, nevím, co mám dělat, schovám se do svého stanu.

Všem se snažím vysvětlit, že za nic nemůžu, protože mi kamarád schválně špatně poradil. Určitě nám chtěl ublížit, aby měli větší šanci vyhrát.

Mrzí mě, že jsem se nechal/-a oklamat a jsem nazlobený/-á, ale přijmu svoji odpovědnost a omluvím se členům své skupinky. Budu si pamatovat, že mám každou hru hrát poctivě sám za sebe.

C

Jdu k pokladně, vysvětlím paní pokladní co se mi přihodilo a požádám o uschování košíku než přiběhnu s peněženkou.

Položím košík na zem a nenápadně odejdu z obchodu.

Všechno zboží vrátím na své místo a s prázdným košíkem se vracím k pokladně.

Nákup se pokusím odnést bez zaplacení.

D

Nasypeš mince do peněženky a odejdete s bratrem z cukrárny.

Začneš křičet, že tě paní prodavačka ošidila.

Upozorníš paní prodavačku, že si myslíš, že ti měla vrátit ještě 20 Kč.

E

I přesto, že se na mě budou asi kamarádky zlobit, zastanu se Aleše a povím paní učitelce, jak to doopravdy bylo.

Radši nic neřeknu, nechci si pohněvat Alenu s Evou.

O příští přestávce se pokusím přesvědčit Alenu a Evu, aby se přiznaly paní učitelce.

F

Otočím se zpět ke svým domácím úkolům, tvářím se, že jsem si ničeho nevšiml/-a. Po chvilkách sleduji, jestli už se paní probrala nebo jí někdo přispěchal na pomoc.

Rychle běžím na ulici, volám o pomoc a snažím se paní probrat.

Vezmu mobilní telefon a utíkám na ulici. Jsem opatrný/-á při pohybu na silnici. Pokud není v blízkosti nikdo dospělý, odtáhnu paní ze silnice a volám 155. Nahlásím své jméno, kde se nacházím a co se stalo. Dále se chovám podle pokynů zdravotníků na telefonu.

Zatelefonuji mamince, aby mi poradila, co mám dělat.

Pracovní list č. 1: Umění mluvit i naslouchat

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 7. ročník
Termín plnění: květen 2021
Časový rozsah: 1 vyučovací hodina OSV

Naslouchám, co o tobě vím.

Jméno osoby, o kterou se jedná:

		Co o tobě vím:	Správné odpovědi:
1.	Jakou má barvu očí?		
2.	Kolik má sourozenců?		
3.	Jak se dopravuje ráno do školy?		
4.	Co dělá rád/a?		
5.	Jaké jídlo má rád/a?		
6.	Které místo má nejraději?		
7.	Nejoblíbenější předmět ve škole?		
8.	Oblíbený zpěvák/hudební skupina?		
9.	Chová zvíře?		
10.	Nejlepší kamarád?		
11.	Co by mu/jí udělalo radost?		

Pracovní list č. 2: Umění mluvit i naslouchat

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 7. ročník
Termín plnění: květen 2021
Časový rozsah: 1 vyučovací hodina OSV

Omezení malíři

Nakreslete obrázek podle zadání. Dodržujte přitom vylosované handicapy. Každý člen skupiny se musí zapojit do práce.

Zadání:

Nakresli pastelkami domeček s modrou střechou a žlutou omítkou. Na střeše bude komín. Domeček bude mít deset oken ve tvaru trojúhelníků a jedny obdélníkové dveře s klikou. Vedle domku bude psí bouda, u které bude hlídat prasátko, a kolem bude plaňkový plot. Obrysy budov obtáhni černým fixem.

Zapiš, kdo bude omezen vylosovaným handicapem:

Nesmí kreslit žlutou pastelkou. .....

Nesmí kreslit modrou pastelkou. .....

Nesmí kreslit fixem. .....

Němý. .....

Nevidomý. .....

Bez pravé ruky. .....

Rozstříhej lístečky, vlož do obálky a vylosuj si svůj handicap:

NESMÍ KRESLIT ŽLUTOU PASTELKOU
NESMÍ KRESLIT MODROU PASTELKOU
NESMÍ KRESLIT FIXEM
NĚMÝ
NEVIDOMÝ
BEZ PRAVÉ RUKY

Pracovní list č. 10: Seberegulace, sebekontrola

Věková skupina: 4 – 6 let
Termín plnění: červen 2021
Časový rozsah: 1 týden

Úkoly:

– *vědomě pracuje se svými emocemi*

1. přiřaď smajlíky (obličeje) k činnostem v MŠ (obrázkům)

   Např.: odloučení se od rodičů, hra s kamarádem, řešení problémů (braní hraček mezi kamarády), odměna/pochvala, něco se děje (kamarád se zranil)

– *organizuje a plánuje si svůj čas*

2. předměty denní potřeby přiřaď k části dne (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer)

– *stanovuje si své vlastní cíle, hledá kroky k jejich dosažení*

3. nakresli obrázek – čím chceš být, až budeš velký

   Povídání si nad hotovými obrázky, co musíme udělat proto, abychom se stali např.: hasičem, doktorkou …

Hra:

Pantomima – povolání

Děti sedí v kruhu, vždy jeden ukazuje pantomimou povolání, jakým by chtěl být, až bude velký, ostatní děti hádají, co je to za povolání.

1. ODLOUČENÍ

ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

POCHVALA, ODMĚNA

NĚCO SE DĚJE

HRA S KAMARÁDEM

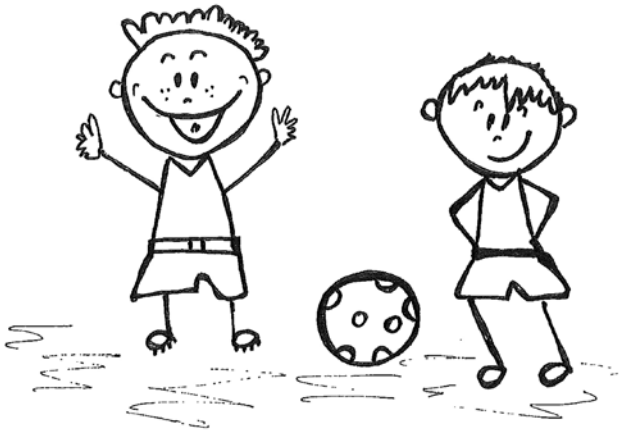

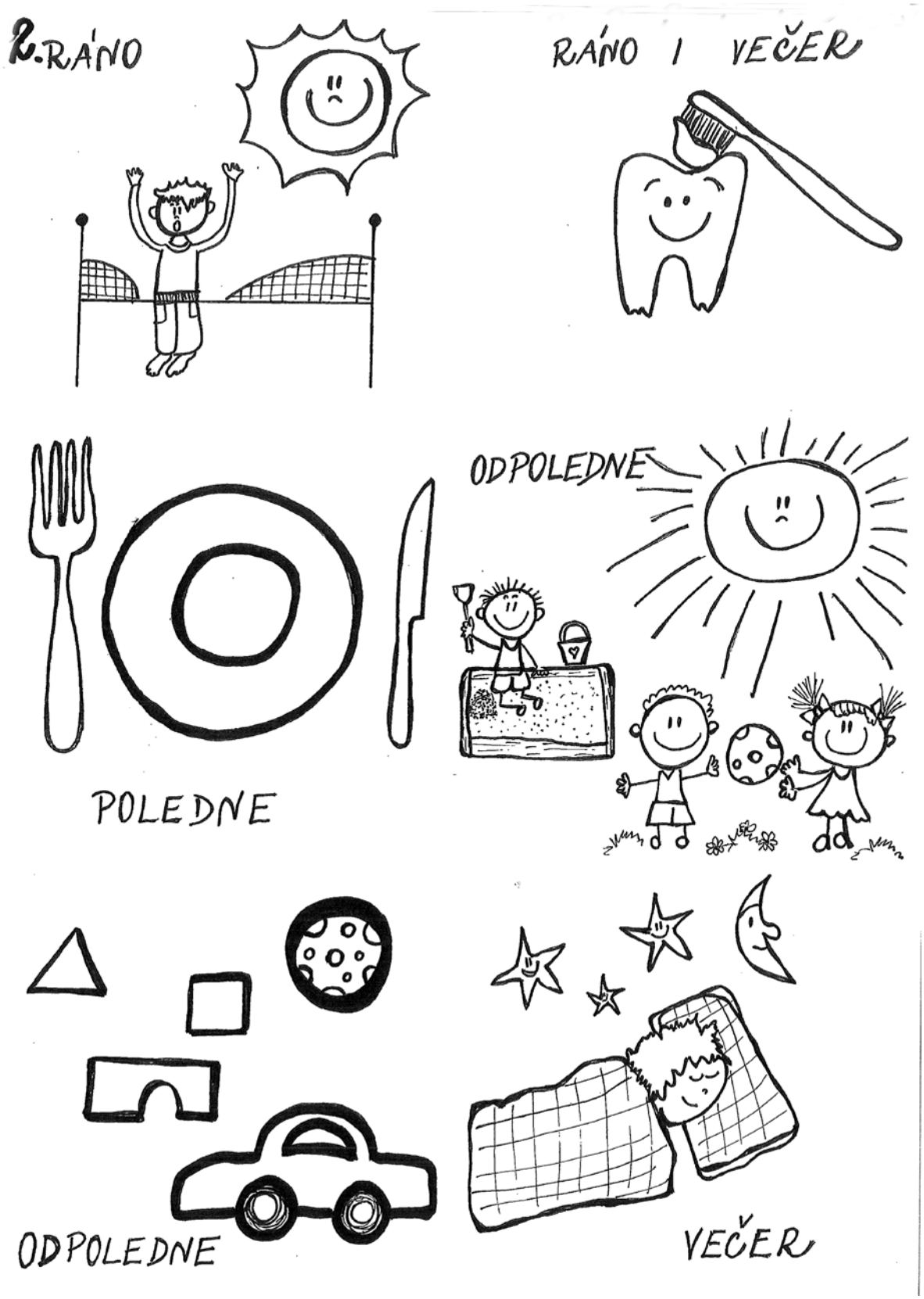
2. RÁNO
RÁNO I VEČER
POLEDNE
ODPOLEDNE
ODPOLEDNE
VEČER

Pracovní list č. 10: Seberegulace, sebekontrola

Věková skupina: 1. stupeň ZŠ, 1. – 5. ročník
Termín plnění: červen 2021
Časový rozsah: 2 vyučovací hodiny Čj – sloh

Seberegulace, sebekontrola – Jaký/jaká jsem?

1. Snažte se vyjmenovat co nejvíce kladných vlastností. (Učitel vše zapisuje na tabuli. Význam některých vlastností dětem objasní.) Stejně postupujeme i se zápornými vlastnostmi.
2. Každý žák obdrží 2 sady emodži – 5 šťastných a 5 smutných. Na linku pod vhodný obličej napíše jednu ze svých vlastností, zlozvyků. Snaží se takto pojmenovat všechny emodži.
3. Všichni žáci dostanou list papíru, na který nalepí kladné vlastnosti a druhý list pro nalepení záporných vlastností. Papíry nepodepisují.
4. Na určené místo všichni odevzdají své archy rubovou stranou nahoru. Vyučující je připevní na odvrácenou stranu tabule nebo nástěnky tak, aby zachoval diskrétnost.
5. Společná diskuse o kladných vlastnostech u „otevřené“ tabule. Při rozebírání záporných vlastností se snažíme navrhnout, co bychom mohli udělat, aby se z nich staly vlastnosti kladné. Jak bychom mohli kamarádům pomoci se takových vlastností zbavit?
6. Na závěr si každý na lísteček napíše jednoduché předsevzetí. Kdo se nestydí, může ho sdělit spolužákům.

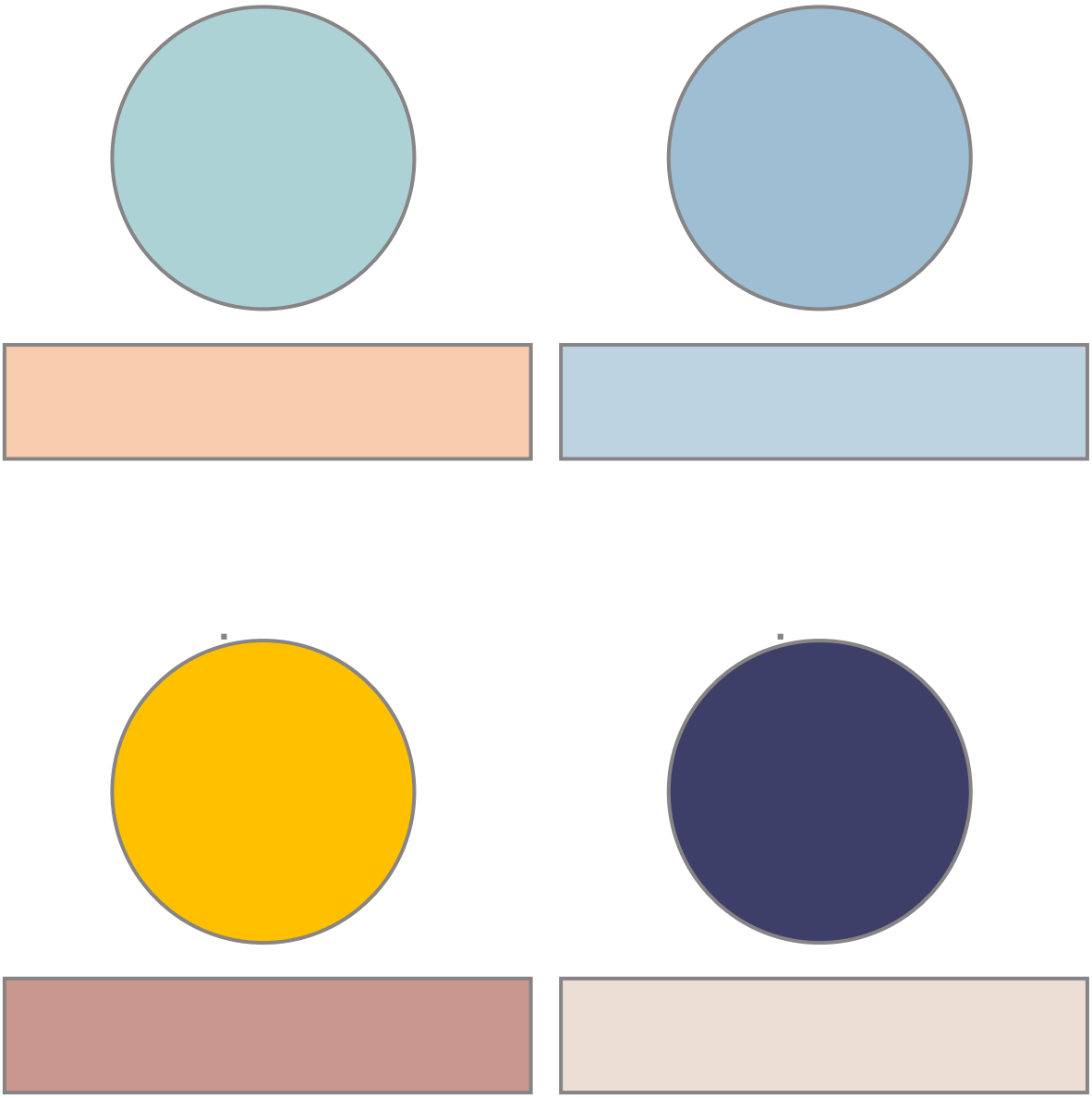

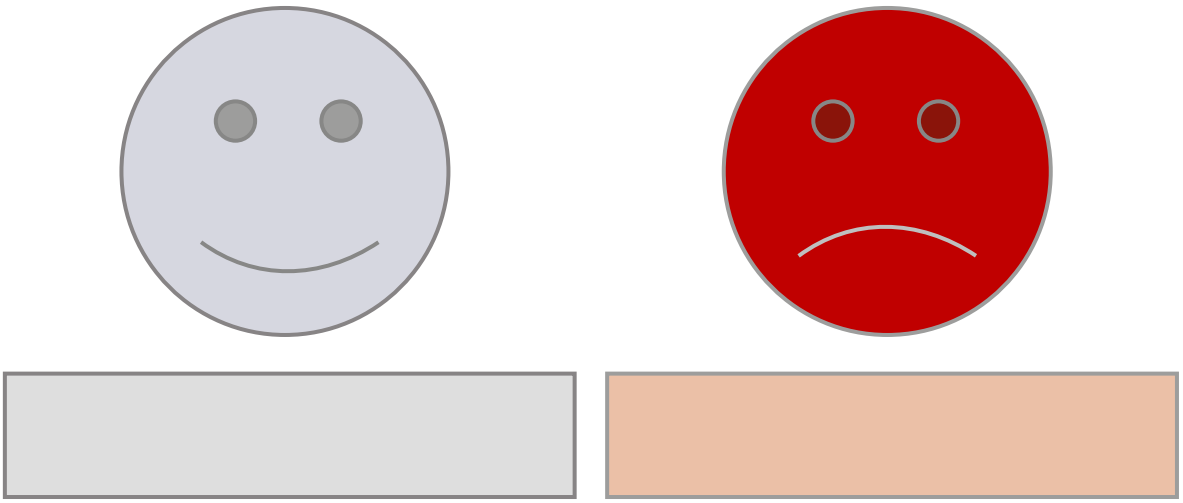

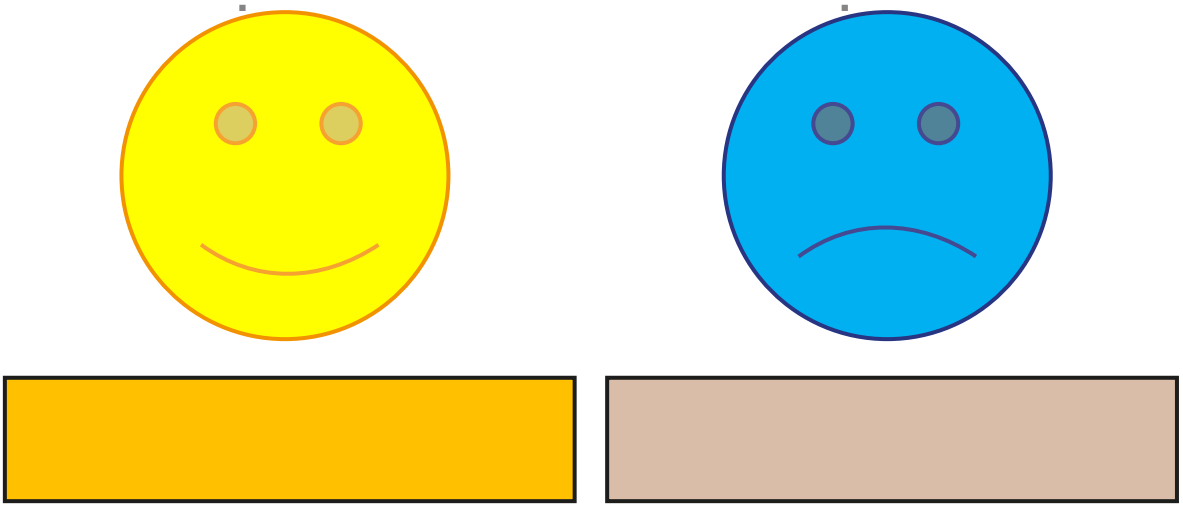

Pracovní list č. 1: Seberegulace, sebekontrola

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 8. ročník
Termín plnění: červen 2021
Časový rozsah: 1 vyučovací hodina OSV

Zloději času

1. Práce s kartičkami a činnostmi
   a) Žáci dostanou sadu kartiček a pokusí se je seřadit, podle toho, kolik jim zabírají času.
   b) Společně si přečtou tři první kartičky.
   c) Učitel píše na tabuli, co se nejčastěji opakovalo.

2. Práce s pracovním listem
   Žáci vyplní pracovní list, barevně označí v tabulce hodnocení míru „uloupeného“ času.

3. Reflexe
   a) Společné čtení
   b) Diskuze – žáci rozhodnou, co z uvedeného jsou opravdu „zloději času“, které činnosti by se daly nahradit smysluplnějšími.

Kartičky s činnostmi:

telefonování	počítačové hry	internet
posílání SMS	domácí mazlíček	přehrabování věcí
denní snění	přátelé a přítel, přítelkyně	rodina
jídlo	toulání po ulici	gamblerství

Pracovní list „ZLODĚJI ČASU“

	velmi často	často, moc	někdy, málo	nikdy
Telefonování				
Počítačové hry				
Internet				
Posílání SMS				
Můj domácí mazlíček				
Přehrabování věcí, hledání				
Denní snění				
Přátelé, přítel/přítelkyně				
Rodina				
Jídlo				
Úklid				
Ostatní				

Pracovní list č. 2: Seberegulace, sebekontrola

Věková skupina: 2. stupeň ZŠ, 8. ročník
Termín plnění: červen 2021
Časový rozsah: 1 vyučovací hodina OSV

Vysněná přání

1.

Žáci pracují ve čtyřech skupinách. Po krátké přípravě mají převyprávět pohádku O Karkulce z pohledu vlka, babičky, Karkulky a myslivce.

Učitel vede žáky k rozhovoru, že každý má jinou představu o životě, má jiné potřeby, cíle, sny a přání.

2.

Práce s pracovním listem – vysvětlení, samostatná práce.

3.

Diskuze – Je možné, aby se některá vaše přání splnila? Co byste pro to museli udělat?

Pracovní list – Vysněná přání

První sen:

Představ si, že bys měl/a k dispozici rok času, dostatek peněz a žádné povinnosti. Jak bys tento rok nejlépe strávil?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Druhý sen:

Vyhrál/a jsi ve Sportce třicet miliónů korun. Jak by vypadal tvůj život?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Třetí sen:

Víla ti chce splnit tři přání. Jsi zdravý/á a máš peníze. Dobře si rozmysli, která tři přání ti víla má splnit.

1.

.....

.....

2.

.....

.....

3.

.....

.....

Použité zdroje

Obsah

Pracovní list č. 1: Naše škola - občanská společnost 3
Pracovní list č. 1: Naše škola – občanská společnost 5
Pracovní list č. 1: Naše škola – občanská společnost 10
Pracovní list č. 2: Občanská společnost – místo, kde žijeme 13
Pracovní list č. 2: Občanská společnost – místo, kde žijeme 15
Pracovní list č. 2 a) Demokratická společnost – místo, kde žijeme 17
Pracovní list č. 2 b) Demokratická společnost – místo, kde žijeme 19
Pracovní list č. 3: Vzájemně se poznáváme 21
Pracovní list č. 3: Vzájemně se poznáváme 23
Pracovní list č. 3: Vzájemně se poznáváme 25
Pracovní list č. 4: Nejsme všichni stejní 29
Pracovní list č. 4: Nejsme všichni stejní – princip demokracie 31
Pracovní list č. 4: Nejsme všichni stejní – princip demokracie 35
Pracovní list č. 5: Demokraticky respektujeme ostatní 38
Pracovní list č. 5: Demokraticky respektujeme ostatní 40
Pracovní list č. 5: Demokraticky respektujeme ostatní 43
Pracovní list č. 6: Jsme tým 45
Pracovní list č. 6: Jsme jeden tým 46
Pracovní list č. 6: Jsme tým 49
Pracovní list č. 7: Umíme komunikovat 53
Pracovní list č. 7: Umíme komunikovat 55
Pracovní list č. 7: Umíme komunikovat 58
Pracovní list č. 8: Environmentální výchova ve škole 60
Pracovní list č. 8: Environmentální výchova ve škole 64
Pracovní list č. 1: Environmentální výchova ve škole 72
Pracovní list č. 2: Environmentální výchova ve škole 74
Pracovní list č. 9: Umění mluvit i naslouchat 76
Pracovní list č. 9: Umění mluvit i naslouchat 83
Pracovní list č. 1: Umění mluvit i naslouchat 87
Pracovní list č. 2: Umění mluvit i naslouchat 88
Pracovní list č. 10: Seberegulace, sebekontrola 90
Pracovní list č. 10: Seberegulace, sebekontrola 94
Pracovní list č. 1: Seberegulace, sebekontrola 98
Pracovní list č. 2: Seberegulace, sebekontrola 100
Použité zdroje 102

Norský kvíz

1. Jak se jmenuje hlavní město Norska?
   a) Praha
   b) Oslo
   c) Brno
2. Jaký tvar je na norské vlajce?
   a) Srdíčko
   b) Kruh
   c) Kříž
3. Co obědvají děti v norské školce?
   a) Svíčková
   b) Hranolky
   c) Chleba s „něčím“
4. Jak se jmenují norští skřítci?
   a) Trollové
   b) Gumídci
   c) Šmoulové

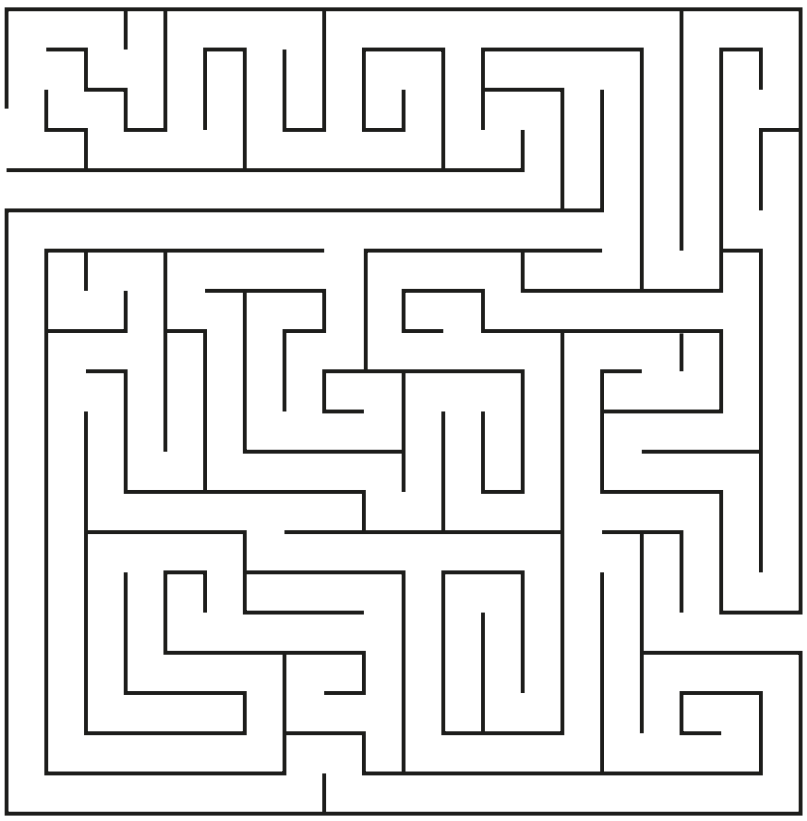

Hello friends!

3rd February

My name is Sabina. I'm 9 years old. I have got one older sister. Her name is Nicol. She is 13 years old. We both have got blue-gray eyes. I have got short light brown hair. I have got one grandma and one grandpa. Their names are Olga and Ladislav. My mum's name is Monika, My dad's name is Oldrich. They are divorced. I live with my mum my sister in our flat in Klekovice.

I like watching films. My favourite film is Harry Potter. What film do you like? I like animals. My favourite animals are bears. I love them. Do you like animals?

I go to school in Klekovice. I'm in the 4th class. My best friend is Veronika. We are schoolmates. Have you got friends?

Sabina